

Velika vloga tehnike pri graditvi socializma

Na slavnosti akademiji ob otvoritvi »Tedna tehnike« je govoril minister Milko Goršič

Sinoči je bila ob začetku Tedna tehnike v Ljubljani v unionski dvorani slavnostna akademija. O vlogi tehnike pri graditvi socializma je govoril minister za komunalne zadeve tov. Milko Goršič. Po predavanju so prikazali več filmov, ki so nazorno poudarili pomen tehnike, zlasti pri nas.

Minister Goršič je predvsem opozoril na velik pomen tehnike v razvoju družbe. Dejal je, da ima tehnika in razvoj proizvodnih sil velikanski pomen v državi, ki gradi socializem. To sta naša Partija in ljudska oblast pravilno ocenili. Organizaciji Ljudske tehnike nudijo največjo podporo. Ljudska tehnika si je postavila nalogo, da aktivno sodeluje pri razvoju tehnike, predvsem pa pri usposabljanju novih kadrov in reševanju vseh vprašanj, ki jih v tehničnem pogledu narekuje naša petletka.

Teden, ki je posvečen tehniki, ima namen, da jo še bolj približa delovnim množicam, kjer jih mobilizira za reševanje vprašanj petletnega plana.

Komunistična partija Jugoslavije se je vedno zavedala velike vloge, ki jo ima tehnika pri graditvi socializma. To je poudarila tudi v svojem programu: »Dvig produktivnosti dela z izpolnjevanjem tehnike in organizacije družbenega dela je eno najvažnejših sredstev za zmago novega družbenega reda.« Komunistična partija Jugoslavije določa po načelih, ki jih je odkril marksizem-leninizem, da je treba borbo za socializem izvajati ne le na področju politike, temveč tudi v gospodarstvu, proizvodnji, kjer je razen socialistične organizacije družbenega dela izpolnjevanje tehnike najpomembnejši pogoj za zmago socializma.

Tovariš minister se je v svojem referatu dotaknil družbenega razvoja v zvezi z naraščanjem proizvodnih sil in tehnike ter prikazal razliko med rastjo proizvodnih sil v kapitalizmu in socializmu. Naglasil je, da mora socialistični sistem razvijati tehniko, da popolnoma zmaga. Na področju industrije so potrebni zlasti veliki napori. Industrijo je treba opremiti z najsoodnejšimi tehničnimi sredstvi, da je mogoče razviti kmetijsko, obrtniško in blagovno proizvodnjo ter jo postaviti na nove temelje, ki ustrezajo socialističnim načelom. Petletni plan in graditev socializma v gospodarstvu in tehniki zaostali Jugoslaviji sta nam zastavila težavne naloge, ki jih v kapitalističnem gospodarstvu z mentaliteto kapitalističnih tehnikov ne bi mogli razumeti, kakor jih tudi ne razumejo »kritiki« našega petletnega plana. Niso mogli razumeti našega zaupanja v ustvarjalno moč ljudskih množic. Nova Jugoslavija je mogla začeti izpolnjevanje tako obsežnega plana industrializacije in elektrifikacije predvsem zato, ker ni računala le na prednosti, ki jih ima plansko socialistično gospodarstvo, temveč tudi zaradi tega, ker je poznala ustvarjalne sile našega ljudstva, ki se je trdno odločilo, da si pod vodstvom svoje Partije zgradi boljše prihodnost.

S tem, da so delovni ljudje s proletariatom na čelu vzeli v svoje roke proizvodna sredstva, ki so jih imeli poprej kapitalisti, se je odnos do tehnike bistveno izpremenil. V neposrednem interesu delavcev in delovnih ljudi je, da tehnika napreduje. Spriči njenega razvoja je čedalje bolj ojašano delo delovnih ljudi, hkrati pa tudi naraščajo proizvodnja in z njo blaginja socialistične družbe.

Kapitalizem je za napredek tehnike, zlasti v dobi imperializma, uporabljal predvsem razne konstrukcijske biroje in institute, kjer so maloštevilni tehniki po naročilih finančnih močetev delali za napredek tehnike in proizvodnje. Kapitalizem pa ni mogel mobilizirati ustvarjalnih sil delavskega razreda kot celote. Razen tega je omogočil tehnično izobrazbo množice le toliko, kolikor je bilo nujno potrebno za posamezna dela. Kapitalizem ni razvijal umskih sposobnosti delavca, ampak je delavstvo zaradi mehanskega dela postajalo čedalje bolj topo. Medtem ko je kapitalist ločil tehniko od ljudstva in tehnike zapiral v konstrukcijske biroje, pa socializem presaja tehniko med ljudske množice ter omogoča, da se tehnika izpolnjuje tudi od druge strani — od strani neposrednega proizvajalca.

V socialistični državi je v interesu delavca, da napreduje proizvodnja s tehniko. Ljudska oblast zavestno in smotno izobražuje delovno ljudstvo ne le s šolami, temveč tudi z organizacijami, kakršna je Ljudska tehnika, s popularizacijo in podpiranjem racionalizatorjev, novatorjev in izumiteljev. S tem, da je tehnika postala stvar ljudstva, ne le poklicnih tehnikov, kakor v kapitalizmu, je mogoče, da se iz ljudskih množic izluščijo ter razvijajo mnogi talenti, ki bi v kapitalizmu ostali neopaženi. Naša oblast kombinira delo konstrukcijskih birojev in institutov z napori neposrednih proizvajalcev. Ustanovljene so uprave za pospeševanje proizvodnje in vseh proizvodnih panogah. Vse to omogoča mnogo hitrejši razvoj tehnike v socialistični družbi.

Da bo nadaljnji razvoj uspešen, je potrebno še tesnejše sodelovanje med upravami za pospeševanje proizvodnje in racionalizatorji, novatorji ter izumitelji. Tesnejše sodelovanje je potrebno tudi med visoko kvalificiranim in teoretično izobraženimi kadri. Tako si je Društvo inženirjev in tehnikov zastavilo nalogo, da bo nudilo vso pomoč racionalizatorjem in novatorjem. Nov način pospeševanja razvoja tehnike, da družno sodelujeta inženir in delavec, da se vprašanja razvo-

ja tehnike zastavljajo zavestno in načrtno izpolnjujejo, omogoča velike tehnične pridobitve, hitrejši dvig tehnične ravni, kakor kaže naša praksa.

Kako lepo se razvija tehnika v naši državi in sodelovanje množic pri tem razvoju, sprevidimo iz tega, da je bilo samo v resoru ministrstva za industrijo LR Slovenije po nepopolnih podatkih predloženo 445 racionalizatorskih predlogov. Od teh so jih uporabili 227 in z njimi priborili 17.448.243 din. Splošno znano so racionalizacije in novatorstva inž. Jenka, Toneta Poljšaka, inž. Ankersta, inž. Rainerja in drugih novatorjev ter racionalizatorjev. Pionirji naše tehnike so izdelali prototip pisalnega stroja, ki ga že serijsko izdelujemo. Naši industriji dajejo surovine iz domačih virov, da nam jih ni treba več uvažati.

Komunistična partija Jugoslavije je s pravilno politiko že med narodnoosvobodilno borbo znala pritegniti delovno inteligenco, med njo tudi tehnično, v borbo za narodno osvoboditev in za strmoglavljenje kapitalizma. Ta politika je omogočila, da je tudi ta plat našega ljudstva prešla na pozicije graditve socializma. To je velika pridobitev za novo Jugoslavijo, zlasti če pomislimo, da je bila med Oktobrsko revolucijo večina inteligence v sovražnem odnosu do sovjetske oblasti in pod vplivom reakcionarne buržoazije. Tehnična inteligenca je v prvi dobi Sovjetske zveze le skopno nudila svoje sposobnosti ljudstvu in je sabotirala kjer koli je mogla. V naši državi pa se je tehnična inteligenca v veliki večini vključila v napor našega ljudstva, da zgradi komunistično družbo.

KPJ je pravilno cenila ves napredek tehnike v kapitalizmu. Popolnoma napačno bi bilo podcenjevati obstoječo tehnično pridobitve, zlasti v nekaterih republikah naše države, med katere spada tudi Slovenija. Tehnična raven stare Jugoslavije je nedvomno zaostajala za ravnjo zahodne Evrope, vendar je kot podlaga za nadaljnji razvoj pomembna. Treba je, da znanje naših inženirjev in tehnikov v vseh strokah, ki so bile pri nas razvite, prenesemo med širše plasti, ustvarjamo nove inženirske kadre, ki bodo mogli spremljati najsoodnejšo tehniko in jo tudi prebiti.

Se vedno nismo dosegli pri predmetih za ljudsko potrošno sortimenta, ki sta ga industrija in obrt pri nas poprej že imele. Z nadaljnjim razvojem proizvodnje dobrih izdelkov, kakršni se po kakovosti že kosajo z blagom najnaprednejših držav, bomo dobili bogato izbiro potrošnega blaga. Dvignil se bo družbeni standard.

Pridobitve moderne tehnike, znanosti in kulture so splošno človeške ter pomenijo napredek človeštva v borbi z naravo. Kapitalizem boče spremeniti pridobitve tehnike v privatno lastnino kapitalistov in vzeti tehnično kulturo nekega naroda v zakup. Tako skušajo imperialisti zavreti razvoj naše tehnike s tem, da skrivajo tehnične pridobitve in izume, zlasti tistih proizvodnih strokov, ki pri nas doslej še niso razvite. Naša mlada tehnika se mora žilavo boriti za vse pridobitve in uspehe tehnike v tujnini, mora jih skrbno ocenjevati in prilagajati našim potrebam ter tako bogatiti našo tehnično kulturo.

Pri izmenjavi tehničnih izkušenj smo našli na potkuse, ki so jih maskirali z raznimi izgovori, da bi tudi države ljudske demokracije in socializma zavrele razvoj tehnike in izpolnjevanje petletnega plana pri nas. Tako nam nočejo nuditi objavljenih tehničnih pomoči, delo jo ovirajo pri izmenjavi literature itd. Toda naša praksa — kakor tudi praksa same Sovjetske zveze, ki ji je svetovni kapitalizem poizkusil onemogočiti tehnični razvoj — kaže, da so vsi takšni poizkusi obojeni na neuspeh. Pridobitve tehnike so last vsega človeštva in jih kljub sebičnim poizkusom ni mogoče ograditi s plotom.

Toda največjo pozornost je treba posvetiti naši tehniki, dvigu naše tehni-

ne ravni in da se povečajo napori za reševanje tehničnih vprašanj, ki jih terja izpolnitev petletnega plana. Doslej smo v tem pogledu dosegli že mnoge uspehe.

Nadaljnji razvoj tehnike zahteva, da posvetimo več pozornosti izmenjavi uspešnih racionalizacij in novatorstev med tovarnami in republikami. Potrebno je, da podjetja in ustanove nudijo več konkretno pomoči našim racionalizatorjem, novatorjem in izumiteljem s tem, da jim nudijo surovine, orodje, delavnice za izdelovanje prototipov in druge tehnične pripomočke. Tu in tam se še vedno dogaja, da ne posvečajo dovolj pozornosti dragocenim pridobitvam tehnike in da naši borci za napredek v proizvodnji čakajo na uresničenje svojih zamisli. Naši zakoni za napredek tehnike so ponovno poudarili velik pomen, ki ga naša ljudska oblast pripisuje razvoju tehnike pri graditvi socializma. Potrebni pa so trajni napori in skrb za pionirje naše tehnike ter njihovo delo, da bo njihov trud rodil čimprej zaželen uspeh.

Zdaj je pozornost naših tehnikov predvsem usmerjena na graditev težke industrije. Usposabljanje je treba številne nove kadre, ki jih potrebuje težka industrija. Ker pa so delovne moči za težko industrijo po večini še vedno na vaši med mladino, je treba tehniko prenesti na našo vas in omogočiti, da jo bodo vzljubile najširše množice in se seznanile s tehničnimi pridobitvami.

Naša tehnika je pred nalogo, da reši vprašanje pomanjkanja delovnih moči in dvigne družbeni standard z izboljšanjem proizvodnega procesa in kakovosti izdelkov ter z mehanizacijo obratov, da se bo znižala polna lastna cena. Borba za to se je v nekaterih podjetjih zelo široko razmahnila. Tako je samo kolektiv jesenjske železarnice od junija 1945 dal nad 600 predlogov za izboljšanje dela, izmed katerih je bilo 246 nagrajenih in so z njimi priborili milijonske zneske. Zgraditev težke industrije terja rešitev mnogih težavnih vprašanj. Znana je naša borba, da bi proizvajali koks iz domačih premogov, kar smo že dosegli. Dalje je naša tehnika dosegla pomembne uspehe pri proizvodnji nafte in v drugih strokah. Rešiti bo treba še številna vprašanja, da bomo začeli izdelovati stroje, ki bodo ustrezali našim potrebam in razmeram. Naša tehnika mora reševati razna vprašanja več ali manj drugača, kakor jih rešujejo drugje. To pa zahteva še tesnejše sodelovanje med proizvodnimi kadri, ki delajo za napredek tehnike.

Našo tehniko čaka naloga, da ustvari tehnično podlago za kmetijstvo ter odkrije nove možnosti za izboljšanje kmetijske proizvodnje. Izdelati moramo ustrezajoč prototip traktorja, ki bo ustrezal našim razmeram in ki ga bo serijsko izdelovala naša težka industrija. Naša tehnika mora prispevati časten delež v socialistični preobrazbi kmetijstva, da bo dala združenemu sektorju primerne stroje.

Razvidno je torej, da je vsaka tehnika tesno povezana z družbenim sistemom, ki mu služi. To nalaga vsem borcem naše tehnike, da se politično izobrazijo, ker le tako bodo mogli reševati vprašanja — ne ločeno od vsega družbenega dogajanja, ampak v najtesnejši zvezi z njim na podlagi dognanj marksizma-leninizma. Kapitalistični tehniki se pozna, da je služila ozkemu krogu privilegirane družbe. Naša tehnika pa se mora razvijati predvsem tako, da se poveča blaginja množic in udrini neodvisnost naše države.

Tov. minister je ob koncu dejal, da razvoj naše tehnike sloni na zdravih temeljih ter da smo v kratkem času dosegli zelo velike uspehe, vendar pa ne smemo biti zadovoljni z njimi. Zakaj, napredovati je treba nenehno, ker, kdor ne napreduje, zaostaja, kdor pa zaostaja, ga tepejo. Trdno povezani z našo Partijo in tovarišem Titom, ki je sam posvetil veliko pozornost naši tehniki, bomo izvojevali tak napredek tehnike, da se nam ne bo treba bati niti kapitalističnega niti informbirojskega pritiska.

Med tekmovanjem so uvedli brigadni delovni način med nameščenci

Februarja je glavna direkcija živilske industrije LRS napovedala trimesečno tekmovanje vsem glavnim direkcijam ostalih strokov, ki spadajo pod ministrstvo za industrijo LRS. Vse direkcije razen usnjarske so tekmovanje sprejele.

Tekmovalna komisija, ki je pred dnevi pregledala poročila trimesečnega tekmovanja, je ugotovila, da sta dosegli najboljše uspehe v tekmovanju: glavna direkcija živilske in glavna direkcija tekstilne industrije.

Na direkcijah pa, kjer je tekmovanje bilo dobro organizirano in je zajelo večino članov sindikalnih podružnic, se je zato marsikje izboljšalo delo. Tako so na primer pri koordinacijskem biroju na glavni direkciji živilske industrije uvedli enotno poročanje in tako izboljšali evidenco službo, da so razbremenili tega dela ne samo podrejena podjetja, temveč tudi samo direkcijo.

Največji uspeh tega tekmovanja pa je brigadni delovni način med nameščenci. Inicijativo za uvedbo brigadnega dela v administraciji je dala glavna direkcija živilske industrije, kjer je uvedeno brigadno delo v vsej administraciji in sodelujejo tudi vsi nameščenci. Na direkciji tekstilne industrije delajo po brigadnem sistemu le v oddelkih, na direkciji kovinske industrije le mladinci, na di-

rekciji kemične industrije pa brigadnega dela med nameščenci še niso uvedli. Z brigadnim delom v administraciji so na glavni direkciji živilske industrije lahko zmanjšali število nameščenecv za 37 % in jih dali v pomoč podjetjem. Letni pribitek administrativnih stroškov bo znašal okoli 2 milijona dinarjev. Če so bili v administraciji nameščenci poprej največkrat preobremenjeni z delom, kar je šlo včasih na račun posameznikov, ki niso bili polno zaposleni, je zaradi brigadnega sistema nadurno delo odpadlo. Brigade, ki so sestavljene po sličnem strokovnem delu, si pomagajo, če dela ne morejo opraviti sami. Tako se posamezniki seznanijo z vsem delom, so bolj zaposleni, povezava med oddelki pa je boljša. Brigade neposredno nadzirajo medsebojno delo. Celotno brigadno delo vodi štab nameščenke brigade, sestavljen iz najbolj strokovno sposobnih ljudi, ki poznajo vse delo na direkciji. Vsaka brigada sestavi dnevni in tedenski delovni plan za posameznika in brigado kot celoto, ki ga vodi glavna brigada pregleda in izpopolni. Izpolnjevanje planov vodijo na grafikonih. Pri uspehih brigad se ocenjuje tudi disciplina brigad in posameznikov po urejenosti administracije, ekpeditivnosti, točnem prihajanju na delo, po kvaliteti dela in po varčevanju s pisarniškim materialom. Brigade ocenjujejo enkrat na mesec; najboljša brigada in najboljši nameščenec dobita prehodno zastavico in nagrado.

Brigadno delo med nameščenci na glavni direkciji živilske industrije se je pokazalo v vseh pogledih napredno in se zanj zanimajo tudi mnoge druge ustanove.

Podelitev prehodnih zastavic

IOOF Slovenije najboljšim brigadam v gozdarstvu

V drugem tednu meseca gozdarstva podeljuje IOOF Slovenije prehodne zastavice naslednjim frontnim brigadam:

BRIGADA MIHA MARINKA (Gozdna uprava Goljak)

S svojo požrtvovalnostjo pri delu je brigada dosegala zelo visok delovni učinek. Odlikuje se tudi po visoki kakovosti izdelkov. Svoje dnevne plane vselej dosega. Posekala in izdelala je že 634 m³ drv, 60 m³ drv pa je že spravila na cesto.

Čeprav je delovni dan brigade dolg — saj brigada dela v gozdu dnevno po 10 in več ur — ne zanemarijo politične izobrazbe brigadirjev. Tudi mladinska organizacija v brigadi je zelo delavna. Brigadirji so si svoj tabor zelo lepo uredili. Povsod je čistoča in red. Pripravili so si tudi jedilnico in okrepčevalnico.

IV. PREKMURSKA BRIGADA (Gozdna uprava Ribnica)

Do danes je brigada posekala in izdelala 1775 m³ in s tem dosegla svoj plan 46.31%. Da bi dnevne plane presegala čim bolj visoko, ostajajo v gozdu ves dan. V tabor se vračajo šele v mraku. Dne 31. maja je brigada presegla svoj dnevni plan za 93%, v času od 25. do 31. maja pa je dnevne plane povprečno presegala za 26%. V zadnjem času so izboljšali tudi kvaliteto dela.

Vsak večer prirejajo taborne ognje. Tu imajo svoje sestanke, večkrat pa nastopa tudi pevski zbor.

BRIGADA FRANCA ROZMANA STANETA (Gozdna uprava Tržič)

Svoje dnevne plane presegla brigada vsak dan za 15 do 18%. Dne 28. maja pa je brigada proslavila svojo največjo delovno zmago. Ta dan je namreč presegla dnevni plan za 52%. Vsi brigadirji so si pridobili že veliko strokovno sposobnost. Ni več potrebno, da bi pomagali poklicni gozdni delavci, ki so lahko odšli na drugo delo v gozdni proizvodnji. Kmalu po prihodu na delovišče je brigada obljubila, da bo svoj plan presegla. To obljubo že dnevno izpolnjujejo in se med seboj vzpodbujajo v dobro organiziranem tekmovanju. Brigada je napovedala tekmovanje vsem brigadam, ki delajo v območju gozdnega gospodarstva Kranj. Za drugimi brigadami pa ne zaostajajo tudi v političnem in kulturnoprosvetnem delu.

NANDETOVA BRIGADA (Gozdna uprava Sv. Lovrene)

Brigada je iz okraja Ljutomer. Steje 83 brigadirjev, od katerih so samo trije zaposleni pri pomožnih delih v kuhinji in v ekonomatu. Prispela je na delovišče 20. maja. Nekaj dni po prihodu so brigadirji sklenili, da bodo delali najmanj 10 ur dnevno. Čeprav neavajeni dela v gozdu, so kmalu dosegali in presegali svoje dnevne plane. Dnevno evidenco in

statistiko vodijo na tabelah in grafikonih, ki so nameščeni na brigadnem stensku. Na zboru dnevno ocenjujejo uspehe pri delu vse brigade in posameznih brigadirjev. Brigada tekmuje z ostalimi brigadami, desetina pa tekmuje med seboj. Najboljša desetina prejme dnevno prehodno zastavico. Brigada je tudi že prejela prehodno zastavico, ki jo podeljuje najboljšim brigadam, ki delajo v območju gozdnega gospodarstva Sv. Lovrenc.

Brigadirji prirejajo čisto nastope pevskih zborov, skeče in podobno. Dnevno pa pripravljajo tudi predavanja in razgovore o borbi za izgradnjo socializma pri nas. Odlika brigade je tudi njena vzorna disciplina pri delu v gozdu in v taboru.

BRIGADA MATIJE GUBCA (Gozdna uprava Vitanje)

Po prihodu na delovišče je brigada morala premagati velike težave. Primanjkovalo je tudi vode. Z veliko vztrajnostjo pa se je lotila dela. Uredili so si tabor in takoj prvi dan začeli tudi z delom. Zaradi težav prve dni niso dosegali svojih dnevni planov. Sedaj pa, ko je vse urejeno, z veliko naglico popravljajo zamujeno. Kmalu so začeli presegati norme, zadnje čase pa jih presegajo vsaj za 17%. Brigada je sklenila, da bo delala dnevno po 10 in več ur. Ne glede na dolg delovni čas, pa se v prostem času posvečajo še svoji politični izobrazbi.

BRIGADA MAKSA HENIGMANA (Gozdna uprava Poljane)

Takoj po prihodu na delovišče v Kočevskem Rogu so se brigadirji in brigadirke zavezali, da ostanejo na delu, dokler ne bo dosežen in presežen plan. Delo so si vzorno organizirali, zato lahko izdelujejo najboljše sortimente. Dnevni plan brigade čisto presegla, vseeno pa je kakovost izdelkov najboljša. Veliko zaslug za dobre uspehe brigade imajo aktivni Zveze borcev NOV, Ljudske mladine in AFZ, ki so bili osnovani v prvih dneh po prihodu.

Poleg navedenih brigad so se izkazale s požrtvovalnostjo pri delu z dobro organizacijo, z dobrim političnim in kulturnoprosvetnim delom še naslednje brigade:

Brigada »Načeta Kranjca« (gozdna uprava Konjice), brigada »Boris Vintjerja« (Slovenska Bistrica), brigada »Majorja Zdenka« (Sv. Lucija), brigada »Matija Dušana Kambiča« (Ravna gora), brigada »Franca Rozmana Staneta« (Mozelj), brigada »Ivana Cankarja« (Koprivnik), brigada »Antona Kambiča« (Kostanjevica), brigada »Dušana Jerebca« (Poljane), brigada »Toma Brejca« (Kamnik), brigada »Triglava« (Sv. Lucija), brigada »Staneta Rozmana« (Rog).

Republiški štab za mesec gozdarstva pri IOOF Slovenije

Trinajst ur na dan, samo da bo plan čimprej dosežen

Za plan sečnje lesa v okolici Kočevske reke borijo tudi tri goriške brigade: Vojkova, Srebrničeva in Stjenkova. Komandanti brigad se redno sestajajo in na konferencah ugotavljajo uspehe. Dnevno beležijo statističari uspehe desetini, ki se z vso borbentnostjo zaganzajo pri delu. Dva žagata, drugi zopet klestijo, tretji lupijo lubje, četrti meri kubične, peti sklada izdelan les na mesto vse dotle, dokler dnevna norma ni dosežena. Tudi po trinajst ur neutrudljivo izvršujejo desetine nakazano delo, zavdajajo se, da je vsak zamah sekire doprines h graditvi socializma v naši državi. Frontovci goriškega okraja pri svojem delu v kočevskih gozdovih dosegajo velike uspehe. To pa je predvsem zaloga dobre organizacije dela v brigadah. Glavni štab s komandantom Jankom se z vso odgovornostjo zavzema, da so brigade preskrbljene z vsem, kar jim je za njihovo delo potrebno. Orodje je vedno dobro nabrušeno, za kar skrbijo strokovnjaki, ki vedo, kaj pomeni v gozdu dobro nabrušena sekira in pravilno razprta žaga. Tudi za drugo orodje skrbje. Kot najboljša brigada je že minulo nedeljo dobila prehodno zastavico Vojkova brigada, katere komandant Remigij je obljubil, da je ne bodo več izpušili iz rok in da jo hočejo ponesti domov. Pre-

hodno zastavico so prejeli tudi najboljše desetine, ki dnevno presegajo normo celo za 30%. Med temi je najboljša druga desetina prve čete prve brigade, njej pa takoj sledi druga desetina prve čete druge brigade in prva desetina prve čete tretje brigade. To priznanje je brigadirjem villo še več borbentosti.

Da so te desetine dosegle tako lepe uspehe, je tudi zaloga posameznikov, ki so bili prav tako pohvaljeni. Viktor Lazar, Albin Četrlič, Janez Bratina, Jože Pintar, Hinko Bratina (invalid iz NOV) in Martin Jevšek (prav tako invalid) so imena najboljših, ki dnevno presegajo normo. Ti tovariši pa tudi v marsičem pripomorejo pri pravilni organizaciji dela in pomagajo pri političnem ter kulturnoprosvetnem delu.

Samo od 26. do 28. maja so dosegli naslednje uspehe: Stjenkova brigada je posekala preko 250 prm raznega lesa. Vojkova 358, Srebrničeva pa 627,94 prm. Te številke dokazujejo, kako se delovni polet brigadirjev iz dneva v dan večja. Tudi kvaliteta dela je vendo boljša. Frontovci goriškega okraja, ki delajo v kočevskih gozdovih, so nepopustljivi, saj sta jih učila in jih tudi danes učita borbentosti in vztrajnosti pri delu naša Komunistična partija in maršal Tito.

R. B.

MNOGO ŽENA-BRIGADIRK POŽRTVOVALNO POMAGA PRI DELU V GOZDARSTVU

V frontne brigade, ki pomagajo pri izpolnitvi gozdarstva, se je prijavilo tudi mnogo žena. Na delovišjih opravljajo lažja dela ali pa so zaposlene v kuhinjah v brigadnih taboriščih. — Na sliki: Tovarišice iz tretje desetine V. novomeške brigade lupijo pravkar posekana debla

DRUŠTVO ZA KULTURNO SODELOVANJE SLOVENIJE Z ZSSR in SLOVANSKI KOMITE SLOVENIJE prirejata proslavo

150 LETNICE PUSKINOVEGA ROJSTVA

v torek 7. junija ob 20. uri v Mladinski dvorani. Predaval bo tov. Mile Klopčič, Puskinove pesmi bodo recitali člani ljubljanske Drame: Mila Šarčičeva, Slavko Jan in Stane Sever

Ljudska inšpekcija - močno orožje delovnih ljudi v borbi za socializem

Stalna težnja državnega in političnega vodstva naše ljudske države je, vključiti najširše množice v sodelovanje pri delu ljudske oblasti in k splošnemu nadzoru.

Zato je vlada FLRJ s posebno uredbo odločila ustanovitev ljudske inšpekcije, ki je nadzorstveni organ delovnih množic, preko katerega imajo vsi delovni ljudje možnost pomagati in nadzorovati poslovanje in delo organov državne uprave, ustanov in podjetij.

Delovne množice lahko vidijo elabe ali dobre posledice dela državnega in zakonodajnega aparata in zato lahko odkrijejo vrsto nepravilnosti in škodljivih dejanj; vendar se dogaja, da ljudje često kritično zbirajo napake med seboj, ne izražajo pa jih na pristojnem mestu, zaradi česar se napake ponavljajo in imajo za posledico tudi večjo gospodarsko škodo in upravičeno nezadovoljstvo množic.

Ljudski inšpektorji pri sindikalnih in frontnih organizacijah pa bodo imeli nalogo, ugotoviti delovnih ljudi sprejemati in preverjati ter vse nepravilnosti, zlorabe, razpisništvo in škodljiv odnos do ljudske imovine, brez nepotrebne birokratskega zavlačevanja, odstranjevati.

Pomen in vloga, ki jo imajo organi ljudske inšpekcije, obvezujeta vse frontne in sindikalne organizacije, da posvetijo posebno skrb vlogam ljudskih inšpektorjev, ki se vršijo v mesecu juniju. Grupe ljudske inšpekcije se volijo pri okrajnih, mestnih, rajonskih, terenskih okolišnih in okrajnih odborih Fronte in to po teritorialni razdelitvi, kakor tudi pri kmetijskih obdelovalnih združenjih. Dalje se volijo v sindikalnih podružnicah (tovarna, podjetja, bolnišnice, ambulante in zdravilišča, po vseh ustanovah, ki imajo menze, ekonomije, jasli, zavetišča, domove igre in dela, počitniške domove itd.)

Pri okrajnih, mestnih in rajonskih odborih Fronte se formirane komisije, sestavljene iz članov množičnih organizacij. Te komisije imajo nalogo, pomagati pri izvedbi volitev, pozneje pa konkretno pomagati grupam ljudskih inšpektorjev pri njihovem delu ter biti v stalni povezavi z okrajnimi, mestnimi oziroma rajonskimi kontrolnimi komisijami, ki bodo grupe ljudskih inšpektorjev vodile neposredno. Prav tako se formirajo pri okrajnih in krajevnih sindikalnih svetih odnisi z isto nalogo kot komisije pri okrajnih, mestnih oziroma rajonskih odborih Fronte.

Ljudski inšpektorji morajo biti voljeni na konferencah članstva frontnih organizacij in sindikalnih podružnic. V ta nazaj men se ekliče posebni sestanki. Volitve se bodo izvajale po želji članstva v javnem ali tajnem glasovanju.

Za ljudske inšpektorje je voliti take člane množičnih organizacij, ki so aktivni in zavestni graditelji socializma, ljudi s čisto preteklostjo in čistim moralnim življenjem, ki s svojim dosedanjim delom jamčijo, da so predani stvari delavskega razreda in uživajo popolno zaupanje članstva Fronte oziroma sindikata. Pri volitvah moramo paziti na socialni sestav izvoljenih, kakor tudi na to, da bo izvoljeno večje število žena zaradi posebnih nalog ljudske inšpekcije (nadzor v

bolnišnicah, jaslih, domovih igre in dela itd.). V vsaki organizaciji Fronte oziroma podružnici sindikata bo izvoljenih od 3 do 11 ljudskih inšpektorjev, pač po potrebi glede na število članov Fronte oziroma teritorija oziroma članov sindikalne podružnice. V podjetjih, ki imajo oddaljene in popolnoma ločene objekte, lahko volijo posebne grupe ljudskih inšpektorjev. Volijo se za leto dni. Manj kot trije inšpektorje se ne volijo, ker nadzoruje lahko le skupina treh inšpektorjev. Če posamezni ljudski inšpektor ne vrši svoje dolžnosti vestno, ga lahko frontna oziroma sindikalna organizacija odpokliče. Prav na njegovo mesto izvoli drugega. Ter tako ga frontna ali sindikalna organizacija odpokliče, če je izključen iz množične organizacije ali je premeščen. Požrtvovalne in agilne ljudske inšpektorje, ki bodo vestno vršili svoje delo, bodo okrajne, mestne oziroma rajonske kontrolne komisije predlagale izvršnemu odboru za nagraditev.

Po volitvah bodo ljudski inšpektorji prešli od okrajne, mestne oziroma rajonske kontrolne komisije legitimacije, na podlagi katerih bodo vršili svoje delo. Pred ljudsko inšpekcijo so postavljene naslednje naloge: nadzorovati menze, njih skladišča, državne, zadržne in druge prodajalne, kako v njih vzdržujejo čistoto, kako čuvajo ljudsko imovino itd., kontrolirati mestne, rajonske in krajevne ustanove, v katerih uslužbenci prihajajo dnevno v stik z državljani. Inšpektorji morajo nadzorovati razdeljevanje potrošniških nakaznic, če jih sprejemajo neupravičeni, oziroma nadzorovati, da jih vsi upravičenci sigurno prejmejo, nadzorovati socialno-zdravstvene ustanove, ambulante, bolnišnice, poliklinike, zdravilišča, zavetišča, domove igre in dela itd., in eicer kako skrbijo za snago, kakšen je odnos do bolnikov, kako čuvajo material itd. Ljudska inšpekcija bo sprejemala tudi pritožbe delovnih ljudi proti nepravilnemu postopanju nameščenec. Prav tako bo opozarjala uprave podjetij na pomanjkljivosti pri čuvanju in varčevanju z materialom, pri varčevanju s pogonskim gorivom in mazivom, pri uporabi strojev in kakovosti izdelkov.

Brž ko bo ljudska inšpekcija ugotovila nepravilnosti, bo predlagala upravi podjetja oziroma vodstvu ustanove potrebne mere za njihovo odpravo. V primeru, da uprave podjetij ne bi upoštevale predlogov ljudskih inšpektorjev, se vodja grupe obrne na pristojno kontrolno komisijo, ki bo intervenirala, da se ugotovljene napake odpravijo.

Naloge ljudske inšpekcije so velike. Uspešno bodo izvršene le v najtesnejši povezavi ljudskih inšpektorjev z delovnimi množicami. Z razkrinkavanjem sovravnih elementov, zaviralcev in rušiteljev našega gospodarstva, kakor tudi z odpravljanjem napak, ki so posledica malomarnosti in neodgovornega odnosa do ljudske imovine in ljudskih množic, bo ljudska inšpekcija mnogo prispevala k dvigju življenjskega standarda delovnih ljudi in k hitrejši graditvi socializma. Dolžnost frontnih in sindikalnih organizacij je, prikazovati svojim članom pomen in naloge ljudske inšpekcije.

Kolektiv šentjanškega premogovnika je izpolnil polletni plan 27 dni pred rokom

Delovni kolektiv premogovnika Št. Janž v Krmelju je 3. junija slavil svojo novo delovno zmago: ob 8. uri zjutraj je rudniška sirena naznanila kolektivni, da je izpolnjen polletni osnovni plan. Prvi premogovnik v Sloveniji je izpolnil polletni plan.

Delovni kolektiv premogovnika je za počastitev II. kongresa Zveze sindikatov Slovenije eklenil izpolniti polletni osnovni plan do 6. junija — t. j. 24 dni pred rokom ter je torej svojo obvezo še celo presejal za tri dni, ker ga je izpolnil 3. junija.

Premogovnik Št. Janž je letos dosegel lepe uspehe, saj je plan po mesecih stalno presegal: januarja za 10%, februarja za 26% in marca za 26% ter izpolnil tudi četrtletni plan pred rokom. Aprila je izpolnil plan za 116% in maja 117%. Takoj po uspešni izpolnitvi četrtletnega plana se je razvil živahno tekmovanje

Vsak dan več podjetij, ki so izpolnila polletni plan

Veliki uspehi, ki so jih številni delovni kolektivi dosegali v prvem četrtletju, in nadaljnja borba za izpolnitev letošnjih planskih nalog omogočajo, da je od dne do dne več podjetij, ki so že izpolnila polletni plan. V Sloveniji je tudi mnogo pripomoglo kongresno tekmovanje v počastitev kongresa ZSS, da bodo številna podjetja izpolnila plan pred rokom. Med njimi bodo nedvomno tudi kolektivni naših premogovnikov, ki bodo sledili zgledu premogovnika v Šentjanžu, kjer so že 3. t. m. izpolnili plan. To kažejo uspehi zasevskih premogovnikov v maju. Kolektiv trboveljskega premogovnika je presegel majski plan za 2 in pol odstotka, zagorskega premogovnika za 0,5 odstotka, hrastniški premogovnik pa je izpolnil plan stotodstotno.

V drugih ljudskih republikah je izpolnilo polletni plan nekaj manjših podjetij. Med drugimi je podjetje lesne industrije »Albija Alijagić« v Sarajevu izpolnilo polletni plan 28 dni pred rokom. V LR Hrvatski je maja preseglo mesečni plan več kolektivov. V reški oblasti je dosegala najlepše uspehe papirnica, ki je četrtletni plan presegla za 17%. Reška rafinerija je presegla majski plan za 9,7%. Kolektiv tekstilne tovarne v Krapini si uspešno prizadeva, da izpolni polletni plan pred rokom; vsak dan presežejo dnevni plan v predilnici in tkalnici povprečno za 90%. Ta kolektiv je v letošnjem tekmovanju med najboljšimi v LR Hrvatski. — V LR Srbiji je eden naj-

med posameznimi obrati. Borba se je stopnjevala iz dneva v dan in iz nje je izšel kot zmagovalac obrat Fortuna, ki je druge obrate nadkrilil za 10%.

Norme presegajo povprečno od 15 do 18%, individualno pa tudi celo za 41%. Najboljši med delovnim kolektivom so tovariši: Jože Metelko, kopač, trikratni udarnik, Alojz Metelko, kopač in dvakratni udarnik, in enkratni udarniki Jože Stih, Karl Stih, Julij Zadnik, Alojz Ostaneč, Franc Borin, Stanko Zaplatar, Stanko Zajc, Franc Pucej, Franc Umek in Alojz Umek.

V načrtu je popolna mehanizacija in racionalizacija obrata. Maja je začela voziti bencinska lokomotiva na odvoznih progah iz jam na separacijo. V počastitev II. kongresa so se obvezali, da bodo s prostovoljnimi delom nakopali 200 ton premoga. Obveznost so v celoti izpolnili. Za letni plan pa so se obvezali, da ga bodo izpolnili do 29. novembra.

boljših kolektiv tovarne gumija v Nišu, ki je izpolnil majski plan teden dni pred rokom in bo kmalu izpolnil polletni plan.

Z VELIKE RAZSTAVE INDUSTRIJSKIH PODJETIJ MARIBORSKE OBLASTI

Novo vrste izdelkov, ki smo jih prej uvažali, so razstavile: avtomobilska tovarna, »Splošna stavbena«, železarna in livarna na Muti, guštanjska železarna, kemična tovarna v Rušah in tovarne lahke industrije

Ljubljanska lokalna proizvodnja razstavlja celo vrsto izdelkov, ki jih je začela izdelovati v zadnjem času

Okrog dvajset ljubljanskih mestnih podjetij je priredilo na Karloški cesti interno razstavo svojih izdelkov. Razstava ima velik pomen, ker dokazuje, da je mogoče z lastnimi silami kljub skromnim sredstvom doseči mnogo več, kakor so kdaj koli poprej dosegla lokalna podjetja; novatorji odkrivajo nove vire surovin skoraj dan za dnem, da se vedno bolj osamosvajamo tudi glede materiala, ne le z novimi vrstami izdelkov. Če so poprej pošle surovine ali polizdelki, ki smo jih uvažali, so podjetja omejila ali popolnoma ustavila obratovanje. Tudi ljubljanska razstava lokalne proizvodnje — kakor vse dosedanje — je dokaz, da so v ljudskih množicah skrite neslutene ustvarjalne sile, ki so se začele po osvoboditvi uveljavljati povsod, zlasti še v proizvodnji.

Sorazmerno majbna razstava pričra, da smemo zelo mnogo pričakovati od razstave republiške lokalne industrije in obrti, ki bo od 25. junija do 3. julija v Ljubljani. Lokalna proizvodnja se ne razvija le v Ljubljani, temveč po vsej Sloveniji. Na delu je nešteto novatorjev, racionalizatorjev in udarnikov. Na te ljudi, ki delajo pogosto dolge mesece skrito ter rešujejo težavna vprašanja proizvodnega procesa, kakršnih niso poprej navadno reševali niti strokovnjaki z najvišjo kvalifikacijo, je treba gledati s spoštovanjem in jim izreči priznanje.

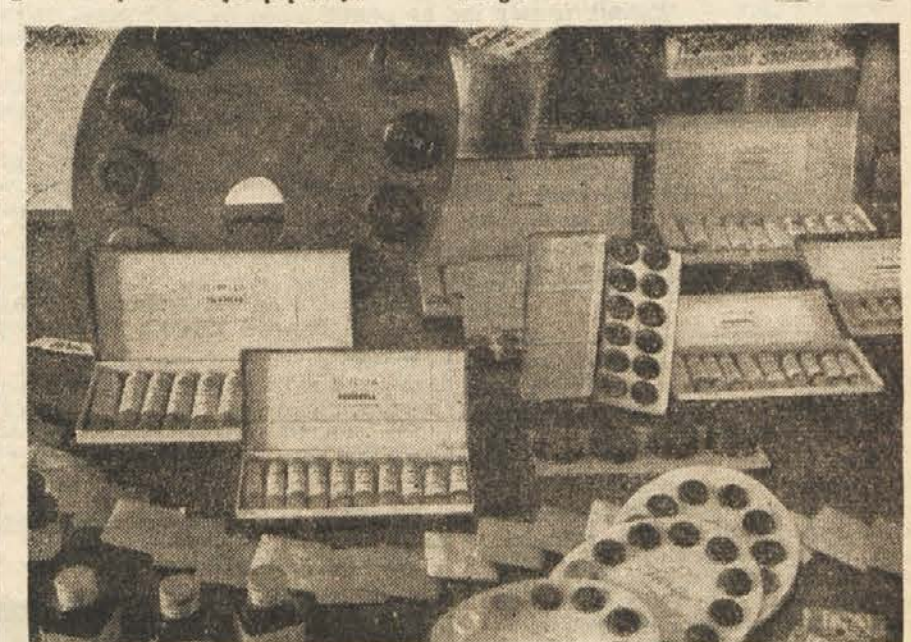
Na razstavi vidimo prav za prav le uspehe dela najboljših delavcev in skromnih strokovnjakov, ki smo jim doslej pogosto dolgovali priznanje. Večino razstavljenih izdelkov je bilo mogoče začeti izdelovati po zaslugi novatorjev, racionalizatorjev in drugih požrtvovalnih, nadarjenih delovnih ljudi. To ni razstava, ki bi bila reklama za podjetja; to je izraz ustvarjalnosti naših delovnih ljudi in spodbuda za nadaljnje ustvarjalno prizadevanje. V državah z razvito industrijo ni nič posebnega, če razstavljajo kemične, kovinske in druge izdelke, kakršne vidimo na razstavi ljubljanske lokalne proizvodnje. Pri nas pa so razstavljeni izdelki — sadovi boja za gospodarsko osamosvojitve; uspeh naporov, da odkrijemo tehnološke procese; iznajdemo ne le takšne stroje in naprave, kakršne izdelujejo v tujini, temveč tudi boljše; da znižamo polno lastno ceno; prihranimo čim več deviz; razvijemo tudi najmanj razvite industrijske stroje; povečamo čim bolj proizvodnjo predmetov za široko potrošnjo; uporabljamo čim več industrijskih odpadkov kar najbolj koristno; predemo na serijsko izdelavo tudi v lokalni proizvodnji, kjer koli je to mogoče, pri tem pa si prizadevamo čim bolj povečati kakovost izdelkov.

Zato je mogoče pravilno oceniti razstavljene izdelke in razstavo le, če se zavedamo, da pri nas pomeni pospeševanje lokalne proizvodnje eno važnih področij boja za socializem. Vsaka nova vrsta izdelkov lokalne proizvodnje je pomembna, čeprav gre le za polirno pasto ali čistilo za čevlje (»Ilirija«), za pisemske ovitke (»Kuverta«), za mehanske otroške igrače (»Tribuna«) ali za prva nalivna peresa domačega izdelka (»Strojica«). Marsikdo bo zvedel šele na razstavi, da v Ljubljani izdelujejo skoraj vse kovinske izdelke za široko potrošnjo v obratih podjetja »Unitas«. Podjetje ima železolitarno, livarno za pisane kovine in druge oddelke, tako da izdeluje vse vrste armatur (instalacijski material za vodovodne in plinovodne napeljave), okovje za vrata in okna, odlitke za strojne dele, peči itd. Razstavljeni je tudi straniščna školjka, izdelana iz odpadkov aluminija. Podjetje je izboljšalo konstrukcije. Poprej smo uvažali porcelanske

školjke, ki so bile zelo drage. Zdaj izdelujemo kovinske in betonske školjke (»Cementinac«).

Kovinska stroka je v Ljubljani dohro razvita, o čemer pričra tudi razstava »Ključničarstva«. Podjetje med drugim obnavlja pile — daje torej obratom kovinske stroke dragoceno vrsto orodja. Nadalje izdeluje dimniška vrata, ki jih spričo zelo živahne stavbne dejavnosti zelo mnogo potrebujemo; razstavilo je zložljivo posteljo iz plimovodnih cevi. Izdeluje varjeno posodo, boilerje, štedilnike, grelnike za vodo in vse ključničarske stavbne elemente. Zdaj izdelujejo za podjetje »Unitas« dve peči za vlivanje kovin.

Redke izdelke izdeluje mestno strojno podjetje: umetne mlinske kamne, luščilne stroje za čiščenje žita, jeklenke za živo srebro in razstavilo je prvi mlin te vrste — za moko mletje soje in drugih snovi. Izdeluje tudi druge mlinske in žagarske naprave in jih popravlja.

Tovarna »Ilirija« v Ljubljani izdeluje celo vrsto izdelkov kemične industrije iz domačih surovin

Nekatera podjetja, ki razstavljajo, niso le skromni obrati ter zaslužijo ime tovarna, n. pr. »Tribuna«. Ta tovarna izdeluje vse izdelke iz domačih surovin in delno tudi iz odpadkov. Izdeluje pa otroške vozčke najboljše kakovosti iz serijske, obnavlja kolesa, tricikle, emajlira in kroma razne izdelke, izdeluje celo vrsto otroških igrač itd. Lani se je proizvodnja v primeri z letom 1947 povečala za 122%. Začeli so izdelovati mehanske otroške igrače. Letos so proizvodnjo še povečali za 25%. (v primeri z letom 1947 za 177%). Tovarni sta tudi podjetje »Angora« (pletenine) in »Pletenina« (trikotna perila). Proizvodnja se lepo razvija zlasti pri »Pletenini«; proizvodnja bombažnega perila se je letos povečala za 42%, svilenega pa za 25%.

Pomembno industrijsko podjetje živilske stroke je »Vinocet«, ki je pred osvoboditvijo izdelovalo samo kis, zdaj pa tudi več vrst sočivnih in zelenjavnih konserv.

Podjetja živilske stroke (»Žilka«, »Sumi«) bi mogla povedati mnogo več, kakor so s samimi razstavljenimi izdelki. Tovarna hranil »Žilka« je začela uvažati nove izdelke, n. pr. fosfatno moko za otroke, ovsene kosmiče, sintetični nadomestek citrone itd. Med podjetja živilske stroke spada tudi trgovsko podjetje »Mle-

ko«, ki pa zdaj ni več zgolj »trgovsko«. Naprave za izdelovanje mlečnega prahu zaslužijo največjo pozornost na razstavi. Izdelali so jih naši delavci, ki doslej pač niso imeli izkušenj, saj so to prve naprave domačega izdelka pri nas. Delo so opravili kot svojo prvomajsko obveznost. Prihranili so na devizah pol milijona dinarjev. zdaj že izdelujejo tudi dietične pripravke za dojenčke, tako da nam ni treba uvažati tudi te drage hrane. Razen tega zgoščujejo (kondenzirajo) mleko. Tako bo mogoče pripraviti zalogo kondenziranega mleka za zimske mesece, ko ni tako velikega dovolza kakovosti. Delo »Mleka« je torej zelo pomembno za preskrbo Ljubljane. Njegov obrat pomeni začetek naše industrije konzerviranja mleka. Razstava odkriva še marsikatero novost. V živilski stroki je treba omeniti še nove izdelke mestne klavnice, ki izdeluje med drugim jedilni moj, margarino, kostno in parkijevo olje. Proizvodnja naglo narašča.

Marsikaj bi mogla prikazati tudi gradbena stroka, kar sprevidimo že iz redkih razstavnih predmetov. Posebno pozornost zaslužijo prostonočne montažne betonske stopnice (»Cementinac«, sistema Bohine. Uvedba teh stopnic pomeni lep napredek v gradbeni stroki. Prednosti novih stopnic so velike: stopnice so mnogo lažje; montaža je mogoča, ko je končano že vse zidarsko delo v stopnišču; postavitve je za 75% hitrejša; stopniščni zidovi so tanjši. Podjetje »Beton« pa razstavlja betonske okenske okvire in prikazuje nov način betoniranja kanalov, ki ima prednost, ker se z njim zelo zmanjša prostornina izkopa in betona. Betonski okenski okviri pa imajo še prihodnost. Z njimi bomo prihranili mnogo lesa in izdelava bo hitrejša.

Obiskovalec se bo na razstavi ustavljal še ob izdelkih podjetja »Elektra« — električni štedilniki, peči, izolacijski material iz šamota itd. Nadalje bo zvedel, da v Ljubljani deluje tudi rafinerija dragih kovin, ki tudi zlato in srebro. Na razstavi so nedvomno vsi izdelki vredni zanimanja kot sadovi prizadevanj, da čim bolj razvijemo proizvodne sile tudi v lokalni proizvodnji in dvignemo življenjski standard delovnega ljudstva Razstava je močna spodbuda za nadaljnje in še uspešnejše delo za razvoj lokalne proizvodnje.

Tridesetletnica ustanovitve zavoda za slepe

Letos poteka 30 let od ustanovitve Zavoda za slepe. V predpripravljeni Jugoslaviji so bili slepi — izučeni kakke obrti ali neizučeni — ob tedanjih pogojih brezobzirne konkurence docela prepušteni sami sebi, to je navezani na pomoč posameznikov, največje na miloščino. Gmotni položaj sta jim lajšali kasneje sicer še dve humanitarni ustanovi »Dom slepih« v Stari Loki in »Podporno društvo«, ki pa brezupnega položaja slepih nista spreminili.

V novi Jugoslaviji pa so dobile tri ustanove za slepe v Sloveniji docela novo vsebino. »Združenje slepih« je del »Udu-

ženja slepih Jugoslavije«, te sodobne organizacije, ki ne le, da nima nič skupnega s konservativnostjo bivših podpor-nih društev, marveč ki pred državo odgovarja za gospodarski in kulturni dvig slepih (ki jih je v FLRJ 14.000, od teh v Sloveniji 823). Dom slepih v Stari Loki, za katerega danes skrbi Socialno ministrstvo, ima moderno opremljene delavnice, kjer cvete domača obrt, kot ščetarstvo, pletarstvo, mrežarstvo. Tem delavnicam se ni bat, da bi jih opustošila gospodarska kriza, kot se je to zgodilo pred vojno Zavodu v Kočevju. Takega strahu ne poznajo tudi Pletarska zadruga slepih v Zadobrovi pri Ljubljani, niti 22 slepih obrtnikov, ki že delajo samostojno. Ker pa se s pomočjo posebne komisije, ki išče nove primerne poklice, vključuje vedno več slepih tudi v našo industrijsko proizvodnjo (slepe arečamo v telefonskih centralah, v tekstilni, kartonažni, zdravilski industriji itd), vedno bolj odpada potreba po tem skupnem domu, ki se bo v bodoče preusmeril, kolikor ne bo še vedno zaposlovali ljudi, ki se ne morejo vključiti drugje, v Zavod za pošolanje osepelih.

Bivši internat »Notre Dame« v Marmontovi ulici se je iz predvojne trirazredne šole po osvoboditvi razvil v popolno sedemletko in danes tudi že v nizjo gimnazijo. 82 gojencev se poleg obveznega šolskega pouka tudi strokovno usposablja. Tu raste pod nadzorstvom predmetnih učiteljev, vzgojiteljev ob ročnem delu, fizikalni, glasbi in v okviru mladinske in pionirske organizacije 82 gojencev Zavoda za slepe v zavodne pionirje in mladince, ki so lahko drugim za zgled.

V teh dneh imajo slepi jubilejne prireditve: razstavo v Zavodu, Akademijo v Dramskem gledališču, nad katerimi so prevzeli častno predsedstvo dr. Jože Potrč, minister za prosveto, dr. Anton Kržišnik, minister za socialno skrbstvo, Matija Malešič, predsednik MLO Ljubljana.

Ob priliki tridesetletnice svojega obstoja je priredil Zavod za slepe mladino v Marmontovi ulici razstavo, ki jo je danes dopoldne odprl dr. Jože Potrč, minister za prosveto. Na razstavi, ki so si jo ogledali poleg ministra za socialno skrbstvo dr. A. Kržišnika in predsednika Udrženja slepih tov. Uzelca, delegati Zdrženja iz vseh republik, predstavniki socialnih ustanov in množičnih organizacij, je tovariš dr. Potrč prisrčno čestital k uspehu Zavoda in se zahvalil tako strokovnemu vodstvu kot delovni mladini. Ob tej razstavi, je dejal, ki dokazuje, kakšne uspehe v delu dosegajo slepi, se človek več ne čudi, da ta mladina uspešno tekmuje z zdravo in jo v marsikaterem pogledu presega. Ko jih je vzpodbudil k še nadaljnemu poletu, jim je ponovno zagotovil vsu pomoč ljudske oblasti. Po ogledu razstave, ki bo odprta do 8. t. m. in ki prikazuje delo slepe mladine in kvalitetne izdelke za široko potrošnjo, so se gostje zbrali na slavnostni seji, ki jo je začela upravnica Zavoda Mira Dobovšek. Po pozdravu gostov se je zahvalila za skrb, ki jo zavodu posveča ljudska oblast, terenske in sindikalne organizacije. Omenila je tudi velik delež starih delavcev in delavk v Zavodu, tov. Skabernetove, Vrhunčeve in Dolinarja. Sledil je nastop pevskega zbora, nato pa so prečitali pozdravna pisma maršala Titu in CK KPS. Dr. A. Kržišnik je nato govoril o zgodovini Zavoda in o bistveno izboljšanjem položaju slepih po vojni. Po referatu tovariša ministra eta podala še poročila tov. Pleško, predsednik GO slepih Slovenije in mladince ter pionirja, ki sta poročala o doseženih uspehih v Zavodu. S čestitkami k uspešnemu delu, s katerimi so pozdravili Zavod gostje, tako podpredsednik MLO Fink, predsednik GO Udrženja slepih Jugoslavije Uzelca, predstavnik delovnega kolektiva Litostrova, sindikalne podružnice slovenskega Narodnega gledališča in Ljubljanske univerze ter gluhoneme mladine in pomožne šole, je bila seja zaključena.

Ob 150 letnici rojstva Aleksandra Puškina

Aleksander S. Puškin

MOJ SPOMENIK

Exegi monumentum

Lep spomenik sem si zgradil, a ne z rokami:
do njega se ne bo zarasla pot nikdar;
in višje se z glavó uporno pne nad nami
kot oni, ki ima ga car.

Ne, ves ne bom umrl! Telo segnje v jami,
a v pesmih bo moj duh preživel mnogo let —
in slaven bom ostal, dokler bo pod zvezdami
prepeval le en sam poet.

Po vsej Rusiji glas razširi se o meni,
in slednji jezik v njej me cenil bo in bral:
Finex in vnuh Slovan, Tungúz neukročeni,
Kalmik iz step me bo poznal.

In dolgo me moj rod ljubeče bo pozdravljaj,
ker sem svobodo pel v okrutnih dneh verig,
ker s svojo pesmijo dobroto sem prostavljaj,
in padlim bil sem priprošnjik.

O muza, naj boga povelje ti bo sveto,
na slavo nič ne daj, ne plaši se zamer,
sprejemaj mirno vse, pohvalo in kleveto,
in pusti s tepci vsak prepri!

(1836)

Prevedel Mile Klopčič

Jutri, 6. junija, poteče 150 let, kar se je v Moskvi rodil utemeljitelj modernega ruskega slovetstva, pesnik in pisatelj Aleksander Sergejevič Puškin. Tega slav, nega jubileja se spominja vsa kulturni svet, saj gre za duha, ki spada med največje imena v kulturni zgodovini sveta. Zlasti proslavlja to obletnico Sovjetska zveza, proslavlja jo vsa velika družina sovjetskih narodov, katerim je Puškin temelj in vir vsega sodobnega književnega ustvarjanja in hkrati vsem književnim ustvarjalcem več in strogo opomin, kako visoko je umetniškovo poslanstvo in kako odgovorno, kako družbeno važen je umetnikov poklic. V lirčni in epični pesmi in pesnitvah, v noveli in romanu, v dramatskih epizah in potopisih, v kritičnih člankih in urejanju literarne revije — v vsem je položil Puškin temelje, na katerih je zrastle velika ruska literatura. Seže z njim je postal ruska literatura sestaven del svetovne literature, ki je vanjo prinesla mnogo obogatitev, mnogo novega. Kar so drugod storile cele generacije v nekaj sto letih, je storil v začetni carski Rusiji en sam človek v pičlih dvajsetih letih napornega dela ob stalnem preganjanju. Ta mož pa se je seveda pisal Aleksander Sergejevič Puškin.

Puškin (rojen 1799) je živel v dobi velikih revolucijskih gibanj po vsej Evropi. Glasni so bili še odmevi francoske revolucije, prebudila se je narodna zavest, zatirani narodi so se borili za osvoboditev. Napoleon je v Rusiji doživel smrtni udarec, Sveta aliansa je v krvi dušila zarote in upore od Španije do Balkana. V družbi so se dogajale velike spremembe. Umetnost sploh, zlasti pa literarno ustvarjanje — to je bilo v tedanji dobi narodnega prebujanja in narodno-osvobodilnih revolucij in zarot tisto področje, s katerega so prodirale med ljudstvo, zlasti med izobraženstvo, med meščanstvo napredne, revolucionarne misli. Le iz tega družbenega vrenja je razumeti, da je bila to doba velikih duhov, velikih literarnih ustvarjalcev, katerih delo, pa četudi je bilo pri nekaterih le čisto književno, je imelo družbeno-zgodovinski vpliv. Puškinovi sodobniki so bili med drugimi: Macha pri Čehih, Mickiewicz in Stowacki pri Poljkih, Byron, Shelley in Keats pri Angličanih, Hugo, Musset in Balzac pri Francozih, Leopardi in Foscolo pri Italijanih, Poe v Ameriki. Pri Srbih je tedaj ustvarjal književni jezik Vuk Karadžić, v Črni gori je Njegoš pisal svoje prve pesmi ter se pripravil na Gorskij venec, mi smo tedaj imeli Prešerna, ki je opravil pri nas podobno delo kakor Puškin za Ruso. Ob letem času in v eni sami osebi — Rusi v Puškino, mi v Prešerno — smo dobili mojstra, ki sta ustvarila svojima narodoma književni jezik ter s svojimi stvaritvami dokazala, da sta njuna jezika, čeprav jezika kmetov in tlačanov, hlapcev in dekel, sposobna za izražanje vseh čustev in da spadata med najblago-glasnejše evropske jezike. To je bilo dejanje revolucionarnega značaja in politične važnosti ter je vplivalo na ves nadaljnji razvoj napredne družbene misli.

»Lep spomenik sem si zgradil«, pravi Puškin v svoji pesmi, ki jo objavljamo zgoraj. Pesem je napisal Puškin pol leta pred svojo smrtjo. (Umril je za posledicami dvoboja februarja 1837.) Ponos zveni iz izjave, da si je ustvaril s svojim delom spomenik, ki je višji od carjevega, spomenik, do katerega se ne bo nikdar zarasla steza. Vsa pesem zveni kakor oporoča, in vendar je bilo tedaj Puškino komaj 37 let. Toda to je bilo 37 hudih let, naglega zorenja in zgodnje utrjenosti. Biti napreden, svobodoljubni duh v tedanji absolutistični Rusiji in javni delavec, pesnik, ki je bil res »odmev ruskega ljudstva«, to je bila težka tlaka. Rojen je bil v plemenitaški družini, za njegovo vzgojo so skrbeli tuj zgojitelji in knjige iz očetove knjižnice, nato profesorji v carekoleskem liceju, med katerimi je bilo več naprednih duhov, in prijatelji. Med njimi so bili oficirji, ki so iz napoleonskih vojn in Evrope prinesli revolucionarne ideje, in izobraženci, ki so se šolali v tujini ter se navzeli na-

predne miselnosti. Snovali so tajna društva za boj zoper carjevo samodržstvo, za reforme in za odpravo tlačanstva. Prišlo je do upora 14. decembra 1825. Car je upor dekabrstov (kakor so jih kas-

neje imenovali) zatrl s silo, glavne organizatorje obesil ali pregнал v Sibirijo. Gibanje je bilo sicer zatrto, toda topovski strelji tega dne so prebudili novo generacijo revolucionarjev. Puškin sicer ni bil organiziran v nobenem teh tajnih društev, toda napisal je toliko in takih revolucionarnih pesmi, pamfletov in epigramov proti carju, samodržstvu, oblastnikom in tlačanstvu, da je po pravici veljal za »dekabrističnega pesnika«. Bil je zaradi tega preganjan na jug in potem v samotno vas Mihajlovsko in bil vse življenje pod tajnim policijskim nadzorstvom. Njegov rokopiš so morali ekozi izredno cenzuro, mnogih stvar dolgo ni smel objaviti, marsikatera stvaritev je izšla šele po njegovi smrti, nekatere epise so mogli objaviti šele v sovjetski dobi. Pisma so mu prestrezali in odpirali, po Rusiji se ni smel gibati svobodno, za vsako potovanje je moral prosiť dovoljenja, nikdar mu niso dovolili čez mejo, po čemer je tako hrepenel, in če je svoje rokopise prebiral v družbi prijateljev, ga je oblast pozivala k redu. leta 1826, v preganstvu je napisal:

Igrača sem prekrute sreče:
brez krova dolgo že živim,
kamor me samodržstvo meče;
zvečer ne vem, kje se zbudim.
Preganjan zmerom, spet preganjan
o okovih vsak preživelj dan.

Temu preganjanju se je pridružil napadanje kritike, ki ni razumela mojstrskih novosti v Puškinovih stvaritvah.

Aleksander S. Puškin:

Prijatelju Caadajevu

Ljubezni, upanja in slave
prevara naglo je prešla.
Prešle mladosti so zabave
kot dim, kot jutranja meglá.
A še kipi v nas hrepenenje:
srce v nestrpnosti kriči,
ko domovina nam ječi
in si želi iz spon v ostajenje.
Vsi čakamo drhté, da pride
svoobóde soete svetli dan —
tak čaka fant ljubezni ožgan,
da se z dekletom svojim snide.
Dokler za čast srce živi
in za svobodo vseh goriova,
naj domovini posvetiva
ose svoje misli in vse dni.
Veruj, prijatelj: pride dan,
ko sreče zarja ljudstvu sine,
Rusija ostala bo iz sanj,
in v samodržstva razvaline
znak najinih imen bo ožgan.

(1818)

Prevedel Mile Klopčič

Čim bolj zreli so bili pesnikovi spisi, tem bolj so jih kritiki obmetavali z blatom svojih negativnih ocen. Ko se je Puškin oženil z lepo Natalijo Gončarovo, je car imenoval Puškina za kamerjunerja, pač zato, da je pesnikova žena lahko zabajala na vse dvorne zabave. Za pesnika pa je bilo to hudo ponižanje, saj so bili kamerjunerji (nekakšni dvorni paži) praviloma mladi plemiči, Puškino pa je bilo tedaj že 34 let, bil je tedaj že avtor »Onjeginas«, »Malih tragedij«, treh zajetnih knjig lirike, cele vrste pesnitev, bil je utrujen in osivel.

Nič čudnega, da se je čutil Puškin vse življenje samotnega, nič čudnega torej, da je v svojem 37. letu napisal zgoraj omenjeno pesem, svojo oporočo. Še preden je dopolnil 30 let, je pogosto vzdihoval o utrjenosti ter si želel smrti, kakor je naš Prešeren klical »prijazno smrt«.

Da ima svoje delo za »lep spomenik«, ki steže do njega ne bo nikdar zarasla trava, je izraz ponosa, izraz zavesti, da umetnik odgovarja za svoje delo pred družbo, in izraz prepričanja, da je pošteno izpolnjeval svoj poklic, poklic pesnika in občana. Ta samozavest je hkrati protest proti vsem mračnejškim silam, ki so ga ovirale v delu, in proti nazadnjaškim literarnim teoretikom, ki so že mnogo let trobili o Puškinovem umetniškem propadu. Da ima svoj spomenik za višjega, kakor je carjev, kajpada tudi ni samo izraz pogumnosti.

»Slaven bom ostal, dokler bo pod zvezdami prepeval le en sam poet.« Kar je napravil na vseh področjih literature, njegovo delo kot člana družbe in njegov vpliv kot direktnega, nesebičnega pedagoga — vse to mu je jamčilo večno slavo. Delo, ki ga je v vzgojnem smislu opravil s svojimi ustnimi ocenami, navesti, v svojih pismih poklicnim tovarišem, je enako važno, kakor delo, ki je ležalo tedaj tiskano pred njim. Kako vesel je bil vsakega nadarjenega novega književnika, kako jim je pomagal! Znano

Spomenik A. S. Puškina v Moskvi (postavljen 1880, kipar A. Opekušin)

je, da je zgodaj spoznal Gogoljevo nadarjenost ter mu prepusil dva motiva, za katera je imel Gogolja za spretnjše pisatelja: motiv Mrtvih duš in motiv Revizorja. »Ničesar se nisem lotil brez njegovega nasveta. Niti ene vrste nisem napisal, ne da bi si ga bil predstavil pred sabo. Kaj poreče on, kaj bo pripomnil, čemu se bo nasmehnil, čemu bo izrekel svojo neomajno in večno odobritev — to me je zanimalo in dajalo poleta mojim silam.« Tako je napisal Gogolj po Puškinovi smrti Puškin je bil prepričan, da je položil temelje novi ruski literaturi.

»Po vsej Rusiji glas razširi se o meni«, vzklila Puškin iz zavesti svojega mojstrstva in svoje borbe za družbeni pomen umetnikovega dela. To prerokovanje se je izpolnilo, izpolnilo se je v še večji meri, kakor je trdil pesnik sam. Ni ga kulturnega naroda, ki ne bi poznal njegovega imena, ki ne bi imel njegovih del prevedenih v svoj jezik. Zdaj, ob 150-letnici njegovega rojstva proslavlja njegovo ime ves kulturni svet. Prerokovanje, da ga bo »slednji jezik« (kako natančna oznaka!) v Rusiji, na ozemlju tedanje careke države, cenil in bral, pa se je izpolnilo šele po Oktobrski revoluciji, ko so mnogi dotlej zatirani narodi in narodnostne skupine dobile svojo abecedo, svoj pismeni jezik in svojo literaturo. »Neukročeni Tunguzi« in »stepni Kalmiki« prebirata Puškina v svojem jeziku. V dokaz nekaj števil: Do Oktobrske revolucije so na ozemlju careke Rusije izšla Puškinova dela v 14 jezikih s skupno naklado okoli 10 milijonov izvodov. Za časa sovjetske oblasti so izšli Puškinovi spisi v Sovjetski zvezi v 76 jezikih s skupno naklado okrog 41 milijonov in pol. Naj navedemo le nekaj nam malo znanih ali neznanih jezikov, v katere je Puškin preveden: darginski, komijski, tabasarsanski, šorski, dunganški, nansajski, neneski, hantijski, evenkijski itd. Tako se je res glas o njem razširil

po vsej Rusiji. Omogočila pa je to šele proletarska revolucija, storil je to razred, ki vidi v Puškino velikega besednega tvorca in človeka, ki je pomagal prebuditi ljudsko zavest, človeka, ki je sanjal o bodočih dneh, »ko narodi pozabijo prepire in združijo v veliko se družino!« (Prešeren: ... ne vrag, le oced bo me-jak!) — Zakaj bo ostal slaven, zakaj ga bo ljudstvo ljubeče pozdravljalo? V čem je videl Puškin sam jamstvo za to svojo trditve?

»Ker sem svobodo pel v okrutnih dneh verig«, odgovarja v pesmi. Tu misli na svojo dekabristično poezijo. V pesmi »Vas« je opisal strahote tlačanstva, v poslanici »Caadajevu« navdušuje prijatelja za delo v osvoboditvi domovine in izpoveduje vero v osvoboditev. V pesmi »Bodalo« oznanja silo za skrajno sredstvo v političnem boju, če gre za osvoboditev izpod trinoštva, s svojimi strupenimi epigrami je napadal samodržstvo, carja in njegove oprede. Njegove pesmi so opravile veliko mobilizatorsko vlogo v dekabrističnem gibanju, skoraj pri vseh aretiranih dekabristih so našli prepise teh njegovih pesmi, ki so se širile v zadnje koticke carekega imperija. Obesena petorica upornikov — med njimi pesnik Rilejev — in mnogi v Sibirijo preganjeni so bili Puškinovi prijatelji in znanci. Sibirskim pregančcem je poslal plamteče verze, jim vlival poguma in vero, da bodo spet dobili meč v roke. Pa ne samo v teh pesmih, kjer je odkrit politični pesnik, tudi za ostalo njegovo delo velja, da je »opevalo svobodo«. Vsekar je bilo politično dejanje buditeljskega značaja, da je Puškin ustvaril v svojih verzih, še bolj v svoji prozi moderen ruski književni jezik, ki ga ni zbiral po saloni, ampak je šel iskati neskrvarjenega in bogatega med ljudstvo, med kmete na sejmih in med branjevke v mestih. V njegovi prozi imate preprost ljudski jezik, kakor ga uporablja velik mojster. Revolucionarno dejanje je bilo, da je uvedel v rusko literaturo male ljudi, kmete in obrtnike, nižje uradnike in vojake. Opis kmečkega upora Puščova v študiji in v romanu »Stotnikova hči«, opis roparskega ravnanja velikega fevdalca ob podpori sodišča, ki mu protipravno prisodi posestvo obubožanega fevdalca (povest »Dubrovski«) — vse to ni ostalo brez političnega učinka. Toda, kakor je sovražil ruski fevdalizem, prav tako je sovražil kapitalistično izkoriščanje. »Berite pritožbe angleških tovarniških delavcev, lasje se človeku ježe od groze. Koliko odvratnega trpljenja, neumljivih muk! Kakšno hladno barbarstvo z ene strani, kakšna strašotna revščina z druge strani! Človek bi mislil, da gre za graditve faraonovih piramid, za jude, ki delajo pod biči Egiptanov. Še malo ne: gre za eukna gospoda Smitha ali za ševanke gospoda Jacksona. In da veste, vse to ni le zloraba ne zločin, vse poteka v strogih mejah zakona.« Tako je nekje zapisal. Puškin ni poznal naprednih strani kapitalistične industrije in ni videl formiranja modernega delavskega razreda, ki bo prevrgel svet, toda kapitalistično izkoriščanje je sovražil. Poznal ga ni iz Rusije, kjer so šele nastajali prvi industr. obrati, poznal ga je iz poročil in knjig — dokaz, kako široko je bilo njegovo zanimanje in kako bogato njegovo znanje. Tudi ni poznal konkretne poti do svobode, ki jo je opeval, toda njegova misel je bila usmerjena zmerom v bodočnost; iz teme nikolajevske reakcije je okovan gledal s svojimi dušnimi očmi svobodno Rusijo in svobodni svet.

Slaven bo ostal — po njegovi izjavi v gornji pesmi — tudi zato, ker je proslavljal dobroto in »padlim bil sem priprošnjik«. Tu se spet vrača k dekabristom, svojim »prijateljem, tovarišem in bratom«, kakor jih je imenoval. Ko mu je novi car Nikolaj 1826 preklical preganstvo ter ga vzel pod svojo »milost«, je Puškin nekaj časa pač verjel, da je bilo Nikolajevu krvavo zadnje dekabrističnega gibanja samo epizoda in da se utegne car obrniti v dobrotljivost, zase pa je upal, da bo za svoje književno delo užil vladjo večjo svobodo. V vsem se je kruto prevaral: res ni bil več preganjan v samotni vasi, toda bil je stalno nadziran, poniževan, njegove rokopise so

Iz Puškinovega rokopisa »Kavkaški ujetnik« z njegovimi risbami

cenzurirali najstrože. V pesmi, ki jo je napisal po preganstvu in v kateri se obrača do carja, so videli mnogi Puškinovo spreobrnitev, kar pa je neresnično ali vsaj zelo pretirano. V tej pesmi govori predvsem o Petru Velikem, katerega stavi novemu carju za zgled, češ: bil je pravilčen; cenil je opozicijo in je ni preganjal; sejal je prosveto; ni preziral Rusije, ker je poznal njeno poslanstvo. In na koncu pravi: »Srce imej prizanesljivo!« Postavil je carju v pesmi cel program, zaključil pa je s prošnjo, naj bo milosten, prizanesljiv. Da je s tem prošil za omiljenje usode dekabrstov, je bilo

jasno vsem. Tako se je zavzemal sanje pogosto, in na to je ponosen, zato ga bo njegov rod dolgo »ljubeče pozdravljale«.

In prav zaradi tega svojega velikega dela pred ljudstvom naroča svoji muzi: »Na slavo nič ne daj, ne plaši se zamer, sprejemaj mirno vse, pohvalo in kleveto!« Zaradi svojega ljudskega jezika, zaradi novih, dotlej skorajda prepovedanih motivov, ki jih je naš pesnik prvi uvedel v književnost, zaradi realizma, ki je ustrezal opisovanju stvarnosti, ruskih ljudi in ruske prirode, zaradi napredne idejnosti njegovih spisov — je bil Puškin osamljen in zavržen, poniževan in nadziran kot človek in nepriznan in zaničevan kot pesnik s strani visoke družbe in oficijelnih književnih kritikov, pa tudi tovarišev. Usode pesnika v tej družbi je primerjal z odmevom, ki se oglasi na vsak glas, zanj pa ni odgovora. »Poet, prav tak je delež tvoje!«

Toda ljudstvo ga je poznalo in priznalo. Ko so načrtno zapletli Puškina v spletko zaradi njegove žene ter je bil v dvoboju ranjen in je po treh dneh umrl, je ta smrt vznemirila predvsem

Aleksander S. Puškin (avtoportret)

»tretji stalež«, kakor je o tem poročal svoji vladni neki tuji diplomat v Peterburgu. Vse tri dni Puškinovega umiranja se je ljudstvo gnetlo pred hišo, v kateri se je pesnik boril s smrtjo, med ljudstvom so se smukali spijoni, na bližnjih dvoriščih so stale pripravljene vojaške ekupine. Mimo mrtvaškega odra je šlo v podrugem dnevu okrog 50.000 ljudi. Bila je to po dekabrističnem uporu prva velika ljudska demonstracija. Vlada se je zbalala in sklenila s tajnimi ukrepi preprečiti vse počastitve. Nenadno so sredi noči prepeljali pesnikovo truplo iz stanovanja v cerkev, a v drugo, ne v poprej napovedano, od tam pa so ga spet nenadoma na ukaz oblasti odpeljali ponovi na sa-nah v daljno vas Mihajlovsko. Spremljal so truplo samo Puškinov prijatelj Turgenjev (ne pisatelj Turgenjev), pesnikov zvesti služabnik Nikita in žandar. Njega.

Aleksander S. Puškin:

Poslanica

pregnanim dekabristom v Sibirijo.

V sibirskih rudnikih gorje
naj vaše spremlja potrpljenje:
saj žrtve blagoslov rodé,
uspelo vaše bo stremljenje.

Naj upanje, ta brat gorja,
krepi pogumnost vam pregnancem
in vnema radost vam izbrancem:
nekoč trpljenje se konča!

Verujte, bratje, pride čas,
ko bratstvo stre jetniške mreže
in vas ljubezni klit doseže,
kot glas je moj prišel do vas.

Okovi težki se zdobó,
podró se ječe — in vesela
svobóda vas bo spet sprejela,
in spet dobite meč v roke.

(1827)

Prevedel Mile Klopčič

ki je bil največji ruski pesnik, so pokopali kot zločinca, na skrivaj, brez spremitve. Ob evetogorskem samostanu pri Mihajlovskem so ga pokopali domači kmetje, pesnikovi znanci.

Toda kmalu je postalo jasno, da je Puškin začetek nove ruske književnosti, da brez njega ne bi bilo močnega ruske realistične proze, da ne bi Gogolja in Saltikova-Sčedrina, ne Gončarova ne Tolstoja. Njegov duh je prisoten v vsej ruski književnosti zadnjih sto let in z njo vred je prisoten v svetovni literaturi. Staro trditve, da je Puškin za Ruso to, kar je Goethe za Nemce, Shakespeare za Angleže, je čas že spreminil: kar so Shakespeare, Goethe, Dante, Mickiewicz in drugi velikani za svet, za človeštvo, to je zanj tudi Puškin. Njegovo delo je dajalo jamstvo velikemu ruskemu kritiku Belinskemu, da je pred sto leti napovedal čas, ko bo postal Puškin klasičen pesnik za Rusijo, »ker bodo njegova dela vzgajala in razvijala ne samo estetsko, pač pa tudi nraevstveno čustvo«. In Puškin je že zdavnaj postal klasičen poet za Rusijo in klasičen poet za svet.

Ko proslavljajo sovjetski narodi in ves kulturni svet velikega sina ruskega naroda, se proslavam pridružujemo tudi vsemi s čestitkami ruskemu narodu in človeštvo, da je pred eto petdesetimi leti rodilo tako svetlo pojavo, kakršni je Puškin, in tako veselo ime, kakor je ime Aleksandra Sergejeviča Puškina.

Mile Klopčič.

Odgovor dr. Aleša Beblerja americkemu novinarju

Beograd, 4. jun. (Tanjug.) Pomočnik zunanjega ministra FLRJ tovariš dr. Aleš Bebler je odgovoril na vprašanja gospoda Singletona, šefa biroja »Associated Press« v Beogradu, kot sledi:

Spoštovani gospod Singleton! Pred kratkim ste mi postavili vprašanja: »Ali bo Jugoslavija formalno zahtevala, da bo zasedanja pri zasedanju Sveta zunanjih ministrov, kadar, oziroma, če bodo razpravljali o vprašanju mirovne pogodbe z Avstrijo?« »Ali je Jugoslavija spremenila svoje stališče do Avstrije v vprašanju Koroske in reparacij od zadnjega zasedanja namestnikov zunanjih ministrov?«

»Na ta vprašanja vam odgovorjam, da je stališče moje vlade glede usode Koroskih Slovencev in reparacij v Avstriji nespremenjeno. Kakor je znano, je treba najti za rešitev teh vprašanj sporazumno rešitev na osnovi popravkamejor v korist Jugoslavije, politične, gospodarske in kulturne avtonomije Slovence Koroske, jamstva manjšinskih pravic gradščanskih Hrvatov in substancijalnih reparacij. To stališče je utemeljeno tako na neoporečnih pravicah Jugoslavije in Koroskih Slovencev, kakor tudi na miroljubnosti naše zunanje politike, t. j. na želji, da se omogoči sklenitev pogodbe z Avstrijo. Če imajo vlade naših zapadnih zaveznikov voljo, da povabijo vlado FLRJ, naj pošlje v Pariz svoje predstavnike, bi mogli ti s Svetom zunanjih ministrov sodelovati pri ugotovitvi sporazumne rešitve na zgoraj prikazanem in edino mogočem stališču.«

Odgovor borskih rudarjev na klevete moskovskega radia

Delavci borskih rudnikov so zaradi obrekovnih vesti, ki jih širijo radio Moskva in druge radijske postaje proti naši državi, organizirali protestne mitinge, na katerih so ogorčeno protestirali proti teh obrekovnim kampanjam. Na velikem mitingu na Trgu osvobodjenja so sprejeli protestno resolucijo, v kateri je rečeno med drugim:

Te dni je radio Moskva fabriciral še eno nesramno laž, da namerava naša vlada baje izročiti borski rudnik imperialistom. Mi rudarji borskega kolektiva, ki smo za ceno življenja poslušali vsako besedo radio-Moskve, se zgražamo, da ta ista radijska postaja širi tako nesramne klevete proti nam. Mi vemo, da je za svobodo naših narodov padlo 1.700.000 ljudi, da je bila pod vodstvom naše slavne Komunistične partije zgrajena naša nova Jugoslavija, da je KP Jugoslavije prva od vseh komunističnih partij demokratično dežel nacionalizirala gospodarska podjetja in da je bil tako tudi naš borski rudnik iztrgan iz rok izkoriščevalcev in dan nam v upravo.

El Senoussi proglasi „neodvisnost“ Cirenajke

Anglija hoče prejudicirati položaj Cirenajke še pred odločbo OZN London, 4. maja. Emir Idriss El Senoussi je proglasil, da je sedaj Cirenajka neodvisna država; zahteval je, naj Velika Britanija prizna vlado, ki jo sestavlja. Ta vlada bo odgovorna za notranje zadeve. Velika Britanija bo potrjena vse ukrepe, ki so v skladu z njezelo mednarodnimi obveznostmi, da nima mednarodni obveznosti, da omogoči uresničenje želja prebivalcev Cirenajke, da si vladajo sami. Prva reakcija v Egiptu je bila precej neugodna. V arabskih krogih ugotavljajo, da je Emir El Senoussi dal znak za razdelitev Libije. Sedaj nastaja vprašanje, ali bodo države Arabske lige priznale novo vlado v Cirenajki. Predstavnik

Z VSEGA SVETA

ATENE — Delegacija francoskih naprednih kulturnih in političnih delavcev s pesnikom Paulom Ellardom in članom stalnega odbora svetovnega kongresa prištev miru Ivom Fargonom na čelu je prišla na obisk na svobodno ozemlje Grčije. Delegacija je sprejel predsednik časne demokratične vlade Mices Parcalidis v navzočnosti članov vlade. BEJRIT — Predsednik sirijske vlade Husni ez Zaim je aretirал voditelje ljudske stranke Husni Nehra, Hazim Hudajja, Friz Apasija in mnoge druge javne delavce, da bi utrdil svojo diktaturo. Prav tako je prepovedal tudi vse liste, ki jih izdaja ljudska stranka. Husni Zaim sedaj tesno sodeluje s voditelji nacionalne stranke, ki je podpirala bivšo sirijsko vlado, čeprav je izkločila mirno nasproti bivši sirijski vladi, da bi prišel na oblast. V Damasku so trdnjo objavili, da so bivšemu predsedniku vlade Haled Azemu dovolili obnoviti svojo politično dejavnost. HAAG — Agencija ANP poroča iz Batavij, da nizozemske oblasti v Džozakarti nadaljujejo nasilje navzile sporazumu o izločitvi mesta Hatovi vladi. Nizozemci so pričeli ponovno zapirati indonezijske prebivalstvo v Džozakarti. Napravili so tudi preiskavo na zvezi Hatove vlade. Ob tej priložnosti so zaplenili razne listine. Indonezijska vlada je protestirala pri komisiji Združenih narodov zaradi izvajanja nizozemskega poveljstva. TOKIO — Renter poroča, da bo japonska policija izročila ameriškim vojskarnim sodiščem 65 komunistov in sindikalnih funkcionarjev, ki so jih aretirali v Tokiu. Obtoženo so, da so rušili javni red, ker so protestirali zaradi uboja nekoga člana sindikata, ki je bil policija ubila. Aretirani je tudi predsednik sindikata državnih uslužbencev komunist Jasamasa. WASHINGTON — Vestnik ameriškega zunanjega ministva poroča, da je Truman imenoval Williama Forstera za namestnika administratorja Marshallova nadržta. Forster je predstavnik korporacije jeklarne industrije »Steel Products«, katere predsednik je bil do novembra 1946. WASHINGTON — Predstavniki dom je sprejel zakonski načrt, po katerem izgube vojnih veterani-komunisti pravico do pokojnine. Predstavniki dom je tudi sprejel spremembo zakonskega načrta o naseljevanju tako imenovanih »razseljenih oseb« v ZDA. »Razseljene osebe« bodo morale po svojem prihodu v ZDA prišči, da niso bili nikdar člani katere koli organizacije, navedene v seznamu tako imenovanih »destrukтивnih organizacij«. RIM — Na rimskem veseščilšču so se pripetili resni incidenti. Skupina pripadnikov italijanskega socialističnega gibanja je napadla v notranjosti veseščilšču študente, ki so se pripravljali na nočnega volitve. Med napadalcii, ki so ranili približno 15 demokratično usmerjenih študentov, je bila večina neofašistov. V demokratičnih rimskih krogih izjavljajo, da so ti incidenti posledica najpovejših izjav notranjega ministra Seebe glede omejevanja pravice demokratičnih mladinskih organizacij.

privilegije le tako, da je sklenila kompromis z imperialisti, je pripravljena prevzeti v Južnozgodni Aziji vodstvo v bloku marionetnih držav, ki ga polagoma pripravljajo angloameriški imperialisti. Na čelu tega bloka bi bila Indija, ki bi kot najmočnejša država tega novega bloka predstavljalja protutež svobodni Kitajski. Ta blok, ki bi bil naperjen proti narodnoosvobodilnemu gibanju v Aziji, bi obsegal nekatere države na robu Tihiga in Indijskega oceana. To je Indijo, Pakistan, Ceylon, Avstralijo ter Novi Zeland. Vprašanje, ki se v tej zvezi nujno postavlja, je, ali se bodo imperialistične sile lahko zagotovile sodelovanje omenjenih satelitskih držav v atmosferi antiimperialistične borbe, ki postaja prav v Aziji iz dneva v dan močnejša. Parole o obrambi demokracije ohranimo o obrambi tako imenovane krščanske civilizacije, s katerimi tako često operirajo v parlamentih zapadnoevropskih držav, ne bi imele namreč nobenega pomena za vzhodne narode. Jasno je, da mora v atmosferi antiimperializma, ki danes vse močnejše prevladuje v Aziji, vsaka politična kombinacija, ki želi imeti uspeh, nujno bazirati na antiimperializmu. Toda kako, se vpraša Palme Dutt v reviji Labor Monthly, naj indijska buržoazija trobi proti imperializmu, če se s srcem in dušo še vedno nahaja v imperialističnem taboru. Nova mitologija, ki se ei jo izposodili pri zapadnih socialdemokratih, je mit »stretje fronte«, ki ga tako vneto zagovarja Blum v Franciji. Indija, pravijo v New Delhiju, ni ne

Komunike Sveta ministrov

Pariz, 4. junija. (Tanjug.) Po večeršnjem sestanku Sveta zunanjih ministrov je bil objavljen naslednji uradni komunikate za tisk: Svet zunanjih ministrov je imel dne 3. junija tajno sejo pod predsedstvom sovjetskega zunanjega ministra Višinskega. Ministri so obravnavali sovjetski in ameriški predlog za rešitev berinskega vprašanja. Prihodnja seja Sveta bo 4. junija. Jutrišnja seja bo prav tako tajna. V uradnem komuniketu omenjeni sovjetski predlogi zadevajo že znani predlog, ki ga je predložila sovjetska delegacija 24. maja.

Proga Hangčou—Ningpo popolnoma v rokah NOV Kitajske

Hangčou, 4. junija. Agencija Nova Kitajska poroča, da so narodnoosvobodilne čete zajele severno od Ningpoa, zadnje postaje na železniški progi Hangčou—Ningpo, več kot tisoč Kuomintangovih vojakov in oficirjev. 700 vojakov in oficirjev je stopilo na področju južno od Ningpoa v vrste kitajske narodnoosvobodilne vojske. S seboj so prinesli precejšnje množine avtomatskega in drugega orožja.

Stavka britanskih pristaniških delavcev se širi

London, 4. jun. (Tanjug.) Iz solidarnosti s kanadskimi mornarji stavka sedaj v Liverpoolu nad 9500 pristaniških delavcev, Liverpoolski dokli so docela zapuščen. V Weymouthu, kjer traja stavka že 26 dni, je povsem ustavljeno vsako delo.

Stavka britanskih pristaniških delavcev se je razširila tudi na Irsko. Pristaniški delavci v Dublinu niso hoteli razkladati blaga s ladje, ki je prispela iz Liverpoola.

Stavka v britanskih pristaniščih, kjer delavci nočejo razkladati blaga s kanadskih ladij s posadkami stavkocizov, je odjeknila tudi v britanskih dominionih. Tako je sindikalni svet v Novem Južnem Walesu (Avstralija) objavil v Sidneju resolucijo, v kateri protestira proti britanskim oblastem, ker so uporabile policijo in vojaške enote za razkladanje blaga s kanadskih ladij v pristanišču Weymouth.

Rudarska stavka v Boliviji

La Paz, 4. jun. (Tanjug.) Zapadne agencije poročajo, da se stavka bolivijskih rudarjev nadaljuje kljub srditim napadom vojske in policije na stavkajoče delavce. Vlada je razglasila obredno stanje in postavila stavkajoče izven zakona. V državi so mobilizirali vse osebe v starosti 19-50 let, da bi tako veljali vojaški zakoni tudi za rudarje, ki so pričeli stavkati, da bi dosegli boljše delovne pogoje in povznanje merd. Vojska je zasedla rudarska okna, industrijska podjetja in prometne ustanove. Po odločitvi sindikata industrijskih delavcev o pričetku stavke, je vlada prišla z množičnim zapiranjem in postavila izven zakona ljudsko revolucionarno gibanje, delavsko revolucionarno stranko in Komunistično partijo. Večje število aretiranih delavcev so izgnali.

SAH INDIVIDUALNO PRVENSTVO JA v Ljubljani

V sredo je bil prost dan. Prireditelj turnirja garnizon Ljubljana je organiziral za vse udeležence izlet v Potojstvo in ogled jame. Potojski garnizon jim je priredil lep sprejem s pozdravnim govorom namestnika Doma, kateremu se je prisrčno zahvalil vodja vsearmijskega turnirja tov. Jug. Ob tej priliki so igrali prijateljski meč na 10 desekah z garnizonom Potojstva, ki se je končal 8 1/2: 1/2 za goste. Poručnik Skoti pa je igral v vojskem klubu simultano z 10 igralci in vse partije odločil sebi v prid. V potojskem Domu armije proti 8 igralcem je tov. Brgles dve partiji izgubil in šest dobil. Val izletniki so bili navdušeni nad krasoto potojske jame in bodo obratni izlet v trajnem spominu. Današnje kolo je dalo sledeče rezultate: Skoti: Barbara 1:0, Savič: Ničič 1/2: 1/2, Balkanski: Nežuljan 1/2: 1/2, Hof: Lakič 0:1, Jovanović: Gajski 1/2: 1/2, Flanjak: Mall 1/2: 1/2, Baznik: Nožič 1/2: 1/2, Čajlder: Vujanovič 0:1, Ivančič: Valentinič 1/2: 1/2, Mikulič: Šebekšič 0:1, Počedič: Mohorčič 1/2: 1/2. Stanje po 16. kolu: Skoti 13 1/2, Mohorčič 13, Valentinič 11, Majl, Počedič 10, Jovanović 9 1/2, Mikulič, Šebekšič 9, Ivančič, Gajski, Savič 8 1/2, Lakič 8 itd.

Prinašamo nadaljevanje partije matcha Gilgorić—Stahlberg

6. partija Damski gambit 1. d4, d5, 2. e4, e3, 3. Sc3, Sf6, 4. Lg5, Le7, 5. e3, Sbd7, 6. Sf3, 0-0, 7. Tel, e3, 8. Ld8, dc, 9. Le4, Sd5, 10. Le7, De7, 11.

„Teden tehnike“ - prispevek k borbi našega ljudstva za izpolnitev planskih nalog

V dneh od 5. do 12. junija bo po vsej državi Teden tehnike. Teden tehnike bo seznanil najširše množice s pomenom tehnike za izgradnjo socializma. Preko praktičnega spoznavanja s tehniko in tehničnimi sredstvi, z raznimi predavanji, filmi in razstavami bo doprinesel k dvigu nivoja tehnične kulture našega ljudstva in okrepil borbo za usposabljanje in nadaljnje izpopolnjevanje novih tehničnih kadrov, neobhodno potrebnih industriji in Armadi.

»Titan«-ov delovni program v »Tednu tehnike«

Delovni kolektiv »Titan«, tovarne kovinskih izdelkov in livarne v Kamniku, bo v okviru »Teda tehnike« z izpolnitvijo prevzetih obveznosti ponovno dokazal, da upravičeno zavzema častno mesto med podjetji republiške kovinske industrije. Lani je namreč kot prvo republiško podjetje izpolnil plan 60 dni pred koncem leta.

Otvoritev »Teda tehnike« bo v nedeljo dne 5. VI. t. l. ob osmi uri zjutraj s predavanjem o pomenu »Teda tehnike«, nakar bodo razdeljena odlikovanja ter diplome udamnikom, novatorjem in racionalizatorjem. Prvi dan bo zaključen z udamniškim delom pri zaključni fazi nove postavitvene sindikalnega doma.

V ponedeljek, dne 6. VI. t. l., bodo od 14. ure dalje tri strokovna predavanja. V torek, dne 7. VI. t. l., bo od 14. do 16. ure natančen pregled, ureditev in generalno čiščenje vseh strojnih naprav in orodja.

V sredo, dne 8. VI., bo od 14. osnovana brigada »odlične kvalitete« v oddelku montaže ključavnice. Nato bo ustanovitev »Motosekcije« s predavanjem o pomenu motorizacije.

V četrtek, dne 9. VI., bodo udamniki, novatorji in racionalizatorji odšli na ekurzijo v Tovarno verig in poljedeleških strojev v Lesce (odhod s tovornim avtomobilom tovarne ob 11. uri), dočim se

Industrijska podjetja v Kranju so se na »Teden tehnike« dobro pripravila

Večja industrijska podjetja v Kranju bodo poslala v Teden tehnike v naše vasi ekipe, ki bodo tolmačile kmečkemu ljudstvu pomen mehanizacije kmetijstva ter pomagale kmetom popravljati stroje. V okviru Društva inženirjev in tehnikov se bo ustanovil krožek racionalizatorjev in novatorjev, ki bo s pomočjo višje kvalificiranih kadrov reševal probleme, ki nastajajo pri izvrševanju danih predlogov.

V Tiskanini, Standardu in Škofjeoški predilnici bodo ustanovili v Tednu tehnike brigade za odlične izdelke. V tovarni Runo v Trzinu, v Predilnici v Trzinu in pri Industrijski šoli tovarne gume v Kranju bodo ustanovili klube tehnične; kjer pa klubi že obstajajo, bodo delo poživili. Originalno zamisel je dala gimnazija v Trzinu, ki bo priredila »Pionirski dan

bodo ostali člani delovnega kolektiva udeležili ekukurzije v industrijo platnenih izdelkov in Jaršah (odhod s kamionom ob 14.). V petek, dne 10. VI., bo začel obratovati na novo urejeni montažni oddelek s stoodstotno zmogljivostjo proizvodnje. V soboto, dne 11. VI., ob 14. uri bodo zaključili z gradnjo sindikalnega doma. Po delu bo brezplačna filmska predstava za vse tiste, ki bodo eodolovali v »Tednu tehnike«.

V nedeljo, dne 12. VI., bo delovni kolektiv na tovornih avtomobilih z vse potrebno opremo in orodjem obiskal ob 9. kmetijsko obdelovalno zadrugo v Komeni in opravil vsa potrebna popravila na zadrughih strojih in orodju ter nato razdelil zadrughnikom darila: 1 litoželezni kotel, razne gospodinjske stroječke in potrebščine ter gospodarsko orodje, vse iz lastne proizvodnje.

Poleg obveznosti v gornjem programu bodo strokovnjaki v orodjarni izdelali dvoje novih orodij za kavne mlinčice in drobilke ter izpopolnili stroj za brušenje spiralnih svedrov. Orodjarna pa bo poleg tega izdelala pet novih orodij za zglobne spono.

Sedanje »Demag«-dvigalo v V. oddelku bodo preuredili na jermenski pogon. Tako pridobljeni »Demag« se bo koristneje izrabljal v skladišču kot tekoči transporter ter s tem razbremenil dve do tri delovne moči.

Kot uvod Tednu tehnike bo že 4. VI. 1949 zvečer v Kranju na Titovem trgu manifestacijsko zborovanje s predavanjem o pomenu in razvoju moderne tehnike. Istočasno bodo na prostem predvajali prvi slovenski film »Na svoji zemlji«.

Ze iz bežnega pregleda planov prireditve raznih podjetij in ustanov v Tednu tehnike vidimo, da se tudi v našem okraju budi zanimanje za razvoj tehnike. Inž. K. V.

»Teden tehnike« na Gradbenem tehnikumu v Ljubljani

Na Gradbenem tehnikumu v Ljubljani so se eluštletji in šolska uprava dobro pripravili na »Teden tehnike«. Dijaki maturanti bodo na primer pomagali pri zidanju zadrughnega doma v Šmartnem pri Litiji in obenem izvedli kulturnoprosvetni program. Opremlili bodo izložbo, ki bo poudarila pomen tehnike in prikazala razlike med starim in novim načinom gradnje. Dijaki si bodo ogledali Ljubljanske opekarne ter tovarno umetnega kamna.

Profesorji strokovnih predmetov bodo v »Tednu tehnike« pojasnjevali pomen novatorstva in racionalizatorstva za izvedbo petletnega plana in socialistične izgradnje naše države. Skupno z dijaki bodo na šoli ustanovili arhitektonski krožek. Vsak profesor bo v razredih, kjer poučuje, v »Tednu tehnike« govoril dijakom pred vsako uro vsaj pet minut o pomenu tehnike pri izvedbi petletnega plana. —ar.

OPOZORILO

Glavni prirediteljni odbor Tedna tehnike opozarja Okrajne prireditvene odbore, naj poročajo dnevno od 16. do 19. ure Glavnemu prireditvenemu odboru (telefon 26-48) o poteku akcij Tedna tehnike po rubrikah poslanega statističnega formularja. Komisije za evidenco in statistiko naj takoj pričnejo z delom in zagolove točno evidenco nad vsem delom v Tednu tehnike.

Nov maneuver imperializma v Indiji

Indijska ustavodajna skupščina je pred dnevi sprejela zakon, po katerem bo Indija postala neodvisna in suverena republika, toda v okviru Britanske skupnosti narodov. Prvič je ta predlog oficijelno postavil Pandit Nehru, predsednik indijske vlade, in sicer na londonski konferenci predsednikov dominionskih vlad. Komunikate, ki je bil ob tej priliki izdan v Londonu, navajajo, da so med drugim diskutirali tudi o vprašanju ustavnih sprememb v okviru Britanske skupnosti narodov. Konferenca naj bi torej rešila vprašanje odnosov med dominionii in metropolo, konkretno med Indijo in Veliko Britanijo. Dejaneko pa je bilo težičše londonske konference v sestavljanju načrtov za borbo proti narodnoosvobodilnemu gibanju v Aziji. Naglo sklicanje te konference je brez dvoma povzročila bojazen, da utegnejo centrifugalne sile, ki so posebno močne v Indiji in Južni Afriki, polagoma »pdkopati temelje, na katerih počiva Britanski imperij. V novejšem času so prišle te sile do izraza tudi v nekaterih kolonijah, n. pr. v Rhodeziji (Južna Afrika). Po drugi svetovni vojni se je namreč v nekaterih dominionih razvila močna industrija, ki postaja posebno v Aziji vedno močnejši konkurent britanski industriji. Industrijska proizvodnja Velike Britanije je bila na primer še pred to vojno trikrat večja od industrijske proizvodnje Kanade, Avstralije, Nove Zelandije in Južne

afriške unije skupaj. Leta 1947 pa je industrijska proizvodnja teh dežel že dosegla polovico britanske proizvodnje. V deklaraciji, ki je bila izdana po londonski konferenci, je rečeno, da želi Indija se sodelovati z deželami britanskega Commonwealtha, praktično z Veliko Britanijo, toda na osnovi enakopravnosti. Ta deklaracija po mnenju nekaterih ne zaoestaja za Balfourjevo deklaracijo iz leta 1926. Balfourjeva deklaracija pravi namreč, da so dominionii v odnosu do metropole avtonomni in enakopravni. Ta »elastičnost« nepsane ustave Britanskega imperija je ni morda dokaz liberalizma britanskih laburistov, ampak prej dokaz, da je danes, to je v situaciji, v kateri se je znašla Velika Britanija po drugi svetovni vojni, nemogoče po starih metodah voditi imperialno politiko. Nobenega dvoma dalje ni, da je narodnoosvobodilno gibanje v deželah Jugovzhodne Azije v poslednjem času močno omajalo britanske pozicije in da je Anglija sedaj prisiljena popuščati. Neuspeh zapadnih velesil obnoviti kolonialni režim v Jugovzhodni Aziji, posebno pa zlom Kuomintangovega sistema in pa sijajne zmage Kitajske narodnoosvobodilne armade, so močno omajale položaj zapadnih velesil v Aziji. Zapadne velesile skušajo zato organizirati novo bazo imperialistične kontrarevolucije v Aziji. Indijska buržoazija, ki je v revolucionarni krizi po vojni očuvala svoje

skem oceanu. Eno je jasno, da si bo morala neodvisnost, ki naj bi jo sedaj že prejela iz rok britanske buržoazije, praktično šele izvojevati. Zaradi močnih ekonomskih postojank, ki jih je angleški kapital še očuval v Indiji, je londonska deklaracija neodvisnosti in suverenosti Indije zgolj formalnega pomena. V debati o tem vprašanju v angleški spodnji zbornici, je n. pr. Churchill direktno priznal, da se je položaj monarhije še celo okrepil, saj priznavajo sedaj kralja prav tako monarhije, kot republike. Zato je Churchill, ki je vedno zagovarjal imperialistično politiko v pogledu Indije, v imenu konservativne stranke podprl in pozdravil to deklaracijo. Londonski sporazum, po katerem naj bi Indija po tristoletni borbi končno dobila neodvisnost, je le kompromis med indijskim in angleško buržoazijo. Angleški laburisti, ki so že po drugi svetovni vojni uvideli, da s starimi metodami ne bodo mogli obdržati ogromnega imperija, so Indiji sicer na papirju obljubili neodvisnost, faktično pa obdržali to, kar je najvažnejše, to so baze in ekonomske politične. S podelitvijo navidezne neodvisnosti so hoteli pasivizirati osvobodilno gibanje indijskih množic, da se ne bi razvilo v revolucionarni upor. Manever, ki ga je sedaj angleška buržoazija uporabila v primeru Indije kaže, s kakšnimi metodami skušajo imperialisti danes, to je v novih zgodovinskih okoliščinah, rešiti svoje interese v imperiju. M. O.

FIZKULTURA

Plavalni dvoboj Jugoslavija: Avstrija 41:24

Zagreb, 4. junija. Danes se je pričel v Zagrebu plavalni dvoboj med moškima reprezentancama Avstrije in Jugoslavije. Po prvem dnevu vodi Jugoslavija z rezultatom 41:24. Tekmovanje je bilo odprto za 200 metrov oboj. Rezultati prvega dne plavalnega dvoboja Avstrija: Jugoslavija so naslednji: 100 m prosto: 1. Pavlicek (A) 1:14,7, 2. Korpes (A) 1:15,2, 3. Ljepotica (J) 1:15,4, 4. Augustin (A) 1:17,2; 100 m prsto: 1. Ilić (J) 1:01,7, 2. Skanata (J) 1:02,4, 3. Reiner 1:04,2, 4. Loy (oba A) 1:05,0; 1500 m prosto: 1. Kvin (J) 20:34,8, 3. Vrdovč (J) 20:59,2, 3. Bohušlav 22:41,6, 4. Friedmansthal 23:45,2;

šafeta 3 krat 100 mešano: 1. Jugoslavija (Marjan Stipeš, Ljepotica, Skanata) 3:29,1, 2. Avstrija (Koppaládator, Pavlicek, Reiner) 3:31,0. S tem je bil prvi dan plavalnega dvoboja končan. Stanje v točkah 41:24. Po ekshibicijskih skokih, ki so jih izvajali jugoslovanski skakalci Pribošek, Dobrin in Keber, je bila odigrana še tekma v vaterpolu. Jugoslavija: Avstrija 7:0 (3:0). Jugoslavija: Kovandić, Giovanelli, Vuksanović, Lovro Stakula, Čurtini, Saša Starmac, Ciganović. Avstrija: dr. Reichel, Stembach, Schuss, Loy, Buboslav, Pezl, Kunz, Sednik, dr. Matheotti (Italija). Gole za Jugoslavijo so dali: Čurtini in Saša Starmac po 3, Ciganović pa enega. Po tekmi v vaterpolu, ki se je prav tako točkovala, je stanje po prvem dnevu plavalnega dvoboja 41:24 za Jugoslavijo.

V strelskem troboju vodi Slovenija z 12 točkami

Ljubljana, 4. jun. V nadaljevanju troboja se je vodila zelo ostra borba za plasman med posamezniki in ekipami. Pri članicah je bila glavna borba med tekmovalkami Srbije in Hrvaške, v kateri so zmagale tekmovalke Srbije. Plasman naših tekmovalk v tej disciplini ni najboljši, saj se je najboljša izmed naših tekmovalk plasirala na 8. mesto. Ta slab plasman naših tekmovalk gre predvsem na račun, da so od petih tekmovalk 4 prvi nastopile. Zelo ostra je bila borba med mladinci, ki so tekmovali z vojaško puško na 300 m. Tu so zmagali mladinci slovenske ekipe, ki so dosegli zelo dobre rezultate. Najbolj zanimiva je bila borba pionirjev, ki so tekmovali z račeno puško na 10 m. Tu je prepričljivo zmagala slovenska ekipa, ki je zasedla prvih pet mest. Tekmovanje je bilo prekinjeno zaradi dežja in se bo nadaljevalo v nedeljo dopoldne. Slovenija vodi do sedaj v petih disciplinah z 12 t., druga je Srbija z 10 t. in 3. Hrvaška z 8 t. Tehnični rezultati: Malokaliberska puška, članice 50 m stoje, kletca in leže: 1. Korošec, 2. Korošec, 3. Korošec, 4. Korošec, 5. Korošec, 6. Korošec, 7. Korošec, 8. Korošec, 9. Korošec, 10. Korošec, 11. Korošec, 12. Korošec, 13. Korošec, 14. Korošec, 15. Korošec, 16. Korošec, 17. Korošec, 18. Korošec, 19. Korošec, 20. Korošec, 21. Korošec, 22. Korošec, 23. Korošec, 24. Korošec, 25. Korošec, 26. Korošec, 27. Korošec, 28. Korošec, 29. Korošec, 30. Korošec, 31. Korošec, 32. Korošec, 33. Korošec, 34. Korošec, 35. Korošec, 36. Korošec, 37. Korošec, 38. Korošec, 39. Korošec, 40. Korošec, 41. Korošec, 42. Korošec, 43. Korošec, 44. Korošec, 45. Korošec, 46. Korošec, 47. Korošec, 48. Korošec, 49. Korošec, 50. Korošec, 51. Korošec, 52. Korošec, 53. Korošec, 54. Korošec, 55. Korošec, 56. Korošec, 57. Korošec, 58. Korošec, 59. Korošec, 60. Korošec, 61. Korošec, 62. Korošec, 63. Korošec, 64. Korošec, 65. Korošec, 66. Korošec, 67. Korošec, 68. Korošec, 69. Korošec, 70. Korošec, 71. Korošec, 72. Korošec, 73. Korošec, 74. Korošec, 75. Korošec, 76. Korošec, 77. Korošec, 78. Korošec, 79. Korošec, 80. Korošec, 81. Korošec, 82. Korošec, 83. Korošec, 84. Korošec, 85. Korošec, 86. Korošec, 87. Korošec, 88. Korošec, 89. Korošec, 90. Korošec, 91. Korošec, 92. Korošec, 93. Korošec, 94. Korošec, 95. Korošec, 96. Korošec, 97. Korošec, 98. Korošec, 99. Korošec, 100. Korošec, 101. Korošec, 102. Korošec, 103. Korošec, 104. Korošec, 105. Korošec, 106. Korošec, 107. Korošec, 108. Korošec, 109. Korošec, 110. Korošec, 111. Korošec, 112. Korošec, 113. Korošec, 114. Korošec, 115. Korošec, 116. Korošec, 117. Korošec, 118. Korošec, 119. Korošec, 120. Korošec, 121. Korošec, 122. Korošec, 123. Korošec, 124. Korošec, 125. Korošec, 126. Korošec, 127. Korošec, 128. Korošec, 129. Korošec, 130. Korošec, 131. Korošec, 132. Korošec, 133. Korošec, 134. Korošec, 135. Korošec, 136. Korošec, 137. Korošec, 138. Korošec, 139. Korošec, 140. Korošec, 141. Korošec, 142. Korošec, 143. Korošec, 144. Korošec, 145. Korošec, 146. Korošec, 147. Korošec, 148. Korošec, 149. Korošec, 150. Korošec, 151. Korošec, 152. Korošec, 153. Korošec, 154. Korošec, 155. Korošec, 156. Korošec, 157. Korošec, 158. Korošec, 159. Korošec, 160. Korošec, 161. Korošec, 162. Korošec, 163. Korošec, 164. Korošec, 165. Korošec, 166. Korošec, 167. Korošec, 168. Korošec, 169. Korošec, 170. Korošec, 171. Korošec, 172. Korošec, 173. Korošec, 174. Korošec, 175. Korošec, 176. Korošec, 177. Korošec, 178. Korošec, 179. Korošec, 180. Korošec, 181. Korošec, 182. Korošec, 183. Korošec, 184. Korošec, 185. Korošec, 186. Korošec, 187. Korošec, 188. Korošec, 189. Korošec, 190. Korošec, 191. Korošec, 192. Korošec, 193. Korošec, 194. Korošec, 195. Korošec, 196. Korošec, 197. Korošec, 198. Korošec, 199. Korošec, 200. Korošec, 201. Korošec, 202. Korošec, 203. Korošec, 204. Korošec, 205. Korošec, 206. Korošec, 207. Korošec, 208. Korošec, 209. Korošec, 210. Korošec, 211. Korošec, 212. Korošec, 213. Korošec, 214. Korošec, 215. Korošec, 216. Korošec, 217. Korošec, 218. Korošec, 219. Korošec, 220. Korošec, 221. Korošec, 222. Korošec, 223. Korošec, 224. Korošec, 225. Korošec, 226. Korošec, 227. Korošec, 228. Korošec, 229. Korošec, 230. Korošec, 231. Korošec, 232. Korošec, 233. Korošec, 234. Korošec, 235. Korošec, 236. Korošec, 237. Korošec, 238. Korošec, 239. Korošec, 240. Korošec, 241. Korošec, 242. Korošec, 243. Korošec, 244. Korošec, 245. Korošec, 246. Korošec, 247. Korošec, 248. Korošec, 249. Korošec, 250. Korošec, 251. Korošec, 252. Korošec, 253. Korošec, 254. Korošec, 255. Korošec, 256. Korošec, 257. Korošec, 258. Korošec, 259. Korošec, 260. Korošec, 261. Korošec, 262. Korošec, 263. Korošec, 264. Korošec, 265. Korošec, 266. Korošec, 267. Korošec, 268. Korošec, 269. Korošec, 270. Korošec, 271. Korošec, 272. Korošec, 273. Korošec, 274. Korošec, 275. Korošec, 276. Korošec, 277. Korošec, 278. Korošec, 279. Korošec, 280. Korošec, 281. Korošec, 282. Korošec, 283. Korošec, 284. Korošec, 285. Korošec, 286. Korošec, 287. Korošec, 288. Korošec, 289. Korošec, 290. Korošec, 291. Korošec, 292. Korošec, 293. Korošec, 294. Korošec, 295. Korošec, 296. Korošec, 297. Korošec, 298. Korošec, 299. Korošec, 300. Korošec, 301. Korošec, 302. Korošec, 303. Korošec, 304. Korošec, 305. Korošec, 306. Korošec, 307. Korošec, 308. Korošec, 309. Korošec, 310. Korošec, 311. Korošec, 312. Korošec, 313. Korošec, 314. Korošec, 315. Korošec, 316. Korošec, 317. Korošec, 318. Korošec, 319. Korošec, 320. Korošec, 321. Korošec, 322. Korošec, 323. Korošec, 324. Korošec, 325. Korošec, 326. Korošec, 327. Korošec, 328. Korošec, 329. Korošec, 330. Korošec, 331. Korošec, 332. Korošec, 333. Korošec, 334. Korošec, 335. Korošec, 336. Korošec, 337. Korošec, 338. Korošec, 339. Korošec, 340. Korošec, 341. Korošec, 342. Korošec, 343. Korošec, 344. Korošec, 345. Korošec, 346. Korošec, 347. Korošec, 348. Korošec, 349. Korošec, 350. Korošec, 351. Korošec, 352. Korošec, 353. Korošec, 354. Korošec, 355. Korošec, 356. Korošec, 357. Korošec, 358. Korošec, 359. Korošec, 360. Korošec, 361. Korošec, 362. Korošec, 363. Korošec, 364. Korošec, 365. Korošec, 366. Korošec, 367. Korošec, 368. Korošec, 369. Korošec, 370. Korošec, 371. Korošec, 372. Korošec, 373. Korošec, 374. Korošec, 375. Korošec, 376. Korošec, 377. Korošec, 378. Korošec, 379. Korošec, 380. Korošec, 381. Korošec, 382. Korošec, 383. Korošec, 384. Korošec, 385. Korošec, 386. Korošec, 387. Korošec, 388. Korošec, 389. Korošec, 390. Korošec, 391. Korošec, 392. Korošec, 393. Korošec, 394. Korošec, 395. Korošec, 396. Korošec, 397. Korošec, 398. Korošec, 399. Korošec, 400. Korošec, 401. Korošec, 402. Korošec, 403. Korošec, 404. Korošec, 405. Korošec, 406. Korošec, 407. Korošec, 408. Korošec, 409. Korošec, 410. Korošec, 411. Korošec, 412. Korošec, 413. Korošec, 414. Korošec, 415. Korošec, 416. Korošec, 417. Korošec, 418. Korošec, 419. Korošec, 420. Korošec, 421. Korošec, 422. Korošec, 423. Korošec, 424. Korošec, 425. Korošec, 426. Korošec, 427. Korošec, 428. Korošec, 429. Korošec, 430. Korošec, 431. Korošec, 432. Korošec, 433. Korošec, 434. Korošec, 435. Korošec, 436. Korošec, 437. Korošec, 438. Korošec, 439. Korošec, 440. Korošec, 441. Korošec, 442. Korošec, 443. Korošec, 444. Korošec, 445. Korošec, 446. Korošec, 447. Korošec, 448. Korošec, 449. Korošec, 450. Korošec, 451. Korošec, 452. Korošec, 453. Korošec, 454. Korošec, 455. Korošec, 456. Korošec, 457. Korošec, 458. Korošec, 459. Korošec, 460. Korošec, 461. Korošec, 462. Korošec, 463. Korošec, 464. Korošec, 465. Korošec, 466. Korošec, 467. Korošec, 468. Korošec, 469. Korošec, 470. Korošec, 471. Korošec, 472. Korošec, 473. Korošec, 474. Korošec, 475. Korošec, 476. Korošec, 477. Korošec, 478. Korošec, 479. Korošec, 480. Korošec, 481. Korošec, 482. Korošec, 483. Korošec, 484. Korošec, 485. Korošec, 486. Korošec, 487. Korošec, 488. Korošec, 489. Korošec, 490. Korošec, 491. Korošec, 492. Korošec, 493. Korošec, 494. Korošec, 495. Korošec, 496. Korošec, 497. Korošec, 498. Korošec, 499. Korošec, 500. Korošec, 501. Korošec, 502. Korošec, 503. Korošec, 504. Korošec, 505. Korošec, 506. Korošec, 507. Korošec, 508. Korošec, 509. Korošec, 510. Korošec, 511. Korošec, 512. Korošec, 513. Korošec, 514. Korošec, 515. Korošec, 516. Korošec, 517. Korošec, 518. Korošec, 519. Korošec, 520. Korošec, 521. Korošec, 522. Korošec, 523. Korošec, 524. Korošec, 525. Korošec, 526. Korošec, 527. Korošec, 528. Korošec, 529. Korošec, 530. Korošec, 531. Korošec, 532. Korošec, 533. Korošec, 534. Korošec, 535. Korošec, 536. Korošec, 537. Korošec, 538. Korošec, 539. Korošec, 540. Korošec, 541. Korošec, 542. Korošec, 543. Korošec, 544. Korošec, 545. Korošec, 546. Korošec, 547. Korošec, 548. Korošec, 549. Korošec, 550. Korošec, 551. Korošec, 552. Korošec, 553. Korošec, 554. Korošec, 555. Korošec, 556. Korošec, 557. Korošec, 558. Korošec, 559. Korošec, 560. Korošec, 561. Korošec, 562. Korošec, 563. Korošec, 564. Korošec, 565. Korošec, 566. Korošec, 567. Korošec, 568. Korošec, 569. Korošec, 570. Korošec, 571. Korošec, 572. Korošec, 573. Korošec, 574. Korošec, 575. Korošec, 576. Korošec, 577. Korošec, 578. Korošec, 579. Korošec, 580. Korošec, 581. Korošec, 582. Korošec, 583. Korošec, 584. Korošec, 585. Korošec, 586. Korošec, 587. Korošec, 588. Korošec, 589. Korošec, 590. Korošec, 591. Korošec, 592. Korošec, 593. Korošec, 594. Korošec, 595. Korošec, 596. Korošec, 597. Korošec, 598. Korošec, 599. Korošec, 600. Korošec, 601. Korošec, 602. Korošec, 603. Korošec, 604. Korošec, 605. Korošec, 606. Korošec, 607. Korošec, 608. Korošec, 609. Korošec, 610. Korošec, 611. Korošec, 612. Korošec, 613. Korošec, 614. Korošec, 615. Korošec, 616. Korošec, 617. Korošec, 618. Korošec, 619. Korošec, 620. Korošec, 621. Korošec, 622. Korošec, 623. Korošec, 624. Korošec, 625. Korošec, 626. Korošec, 627. Korošec, 628. Korošec, 629. Korošec, 630. Korošec, 631. Korošec, 632. Korošec, 633. Korošec, 634. Korošec, 635. Korošec, 636. Korošec, 637. Korošec, 638. Korošec, 639. Korošec, 640. Korošec, 641. Korošec, 642. Korošec, 643. Korošec, 644. Korošec, 645. Korošec, 646. Korošec, 647. Korošec, 648. Korošec, 649. Korošec, 650. Korošec, 651. Korošec, 652. Korošec, 653. Korošec, 654. Korošec, 655. Korošec, 656. Korošec, 657. Korošec, 658. Korošec, 659. Korošec, 660. Korošec, 661. Korošec, 662. Korošec, 663. Korošec, 664. Korošec, 665. Korošec, 666. Korošec, 667. Korošec, 668. Korošec, 669. Korošec, 670. Korošec, 671. Korošec, 672. Korošec, 673. Korošec, 674. Korošec, 675. Korošec, 676. Korošec, 677. Korošec, 678. Korošec, 679. Korošec, 680. Korošec, 681. Korošec, 682. Korošec, 683. Korošec, 684. Korošec, 685. Korošec, 686. Korošec, 687. Korošec, 688. Korošec, 689. Korošec, 690. Korošec, 691. Korošec, 692. Korošec, 693. Korošec, 694. Korošec, 695. Korošec, 696. Korošec, 697. Korošec, 698. Korošec, 699. Korošec, 700. Korošec, 701. Korošec, 702. Korošec, 703. Korošec, 704. Korošec, 705. Korošec, 706. Korošec, 707. Korošec, 708. Korošec, 709. Korošec, 710. Korošec, 711. Korošec, 712. Korošec, 713. Korošec, 714. Korošec, 715. Korošec, 716. Korošec, 717. Korošec, 718. Korošec, 719. Korošec, 720. Korošec, 721. Korošec, 722. Korošec, 723. Korošec, 724. Korošec, 725. Korošec, 726. Korošec, 727. Korošec, 728. Korošec, 729. Korošec, 730. Korošec, 731. Korošec, 732. Korošec, 733. Korošec, 734. Korošec, 735. Korošec, 736. Korošec, 737. Korošec, 738. Korošec, 739. Korošec, 740. Korošec, 741. Korošec, 742. Korošec, 743. Korošec, 744. Korošec, 745. Korošec, 746. Korošec, 747. Korošec, 748. Korošec, 749. Korošec, 750. Korošec, 751. Korošec, 752. Korošec, 753. Korošec, 754. Korošec, 755. Korošec, 756. Korošec, 757. Korošec, 758. Korošec, 759. Korošec, 760. Korošec, 761. Korošec, 762. Korošec, 763. Korošec, 764. Korošec, 765. Korošec, 766. Korošec, 767. Korošec, 768. Korošec, 769. Korošec, 770. Korošec, 771. Korošec, 772. Korošec, 773. Korošec, 774. Korošec, 775. Korošec, 776. Korošec, 777. Korošec, 778. Korošec, 779. Korošec, 780. Korošec, 781. Korošec, 782. Korošec, 783. Korošec, 784. Korošec, 785. Korošec, 786. Korošec, 787. Korošec, 788. Korošec, 789. Korošec, 790. Korošec, 791. Korošec, 792. Korošec, 793. Korošec, 794. Korošec, 795. Korošec, 796. Korošec, 797. Korošec, 798. Korošec, 799. Korošec, 800. Korošec, 801. Korošec, 802. Korošec, 803. Korošec, 804. Korošec, 805. Korošec, 806. Korošec, 807. Korošec, 808. Korošec, 809. Korošec, 810. Korošec, 811. Korošec, 812. Korošec, 813. Korošec, 814. Korošec, 815. Korošec, 816. Korošec, 817. Korošec, 818. Korošec, 819. Korošec, 820. Korošec, 821. Korošec, 822. Korošec, 823. Korošec, 824. Korošec, 825. Korošec, 826. Korošec, 827. Korošec, 828. Korošec, 829. Korošec, 830. Korošec, 831. Korošec, 832. Korošec, 833. Korošec, 834. Korošec, 835. Korošec, 836. Korošec, 837. Korošec, 838. Korošec, 839. Korošec, 840. Korošec, 841. Korošec, 842. Korošec, 843. Korošec, 844. Korošec, 845. Korošec, 846. Korošec, 847. Korošec, 848. Korošec, 849. Korošec, 850. Korošec, 851. Korošec, 852. Korošec, 853. Korošec, 854. Korošec, 855. Korošec, 856. Korošec, 857. Korošec, 858. Korošec, 859. Korošec, 860. Korošec, 861. Korošec, 862. Korošec, 863. Korošec, 864. Korošec, 865. Korošec, 866. Korošec, 867. Korošec, 868. Korošec, 869. Korošec, 870. Korošec, 871. Korošec, 872. Korošec, 873. Korošec, 874. Korošec, 875. Korošec, 876. Korošec, 877. Korošec, 878. Korošec, 879. Korošec, 880. Korošec, 881. Korošec, 882. Korošec, 883. Korošec, 884. Korošec, 885. Korošec, 886. Korošec, 887. Korošec, 888. Korošec, 889. Korošec, 890. Korošec, 891. Korošec, 892. Korošec, 893. Korošec, 894. Korošec, 895. Korošec, 896. Korošec, 897. Korošec, 898. Korošec, 899. Korošec, 900. Korošec, 901. Korošec, 902. Korošec, 903. Korošec, 904. Korošec, 905. Korošec, 906. Korošec, 907. Korošec, 908. Korošec, 909. Korošec, 910. Korošec, 911. Korošec, 912. Korošec, 913. Korošec, 914. Korošec, 915. Korošec, 916. Korošec, 917. Korošec, 918. Korošec, 919. Korošec, 920. Korošec, 921. Korošec, 922. Korošec, 923. Korošec, 924. Korošec, 925. Korošec, 926. Korošec, 927. Korošec, 928. Korošec, 929. Korošec, 930. Korošec, 931. Korošec, 932. Korošec, 933. Korošec, 934. Korošec, 935. Korošec, 936. Korošec, 937. Korošec, 938. Korošec, 939. Korošec, 940. Korošec, 941. Korošec, 942. Korošec, 943. Korošec, 944. Korošec, 945. Korošec, 946. Korošec, 947. Korošec, 948. Korošec, 949. Korošec, 950. Korošec, 951. Korošec, 952. Korošec, 953. Korošec, 954. Korošec, 955. Korošec, 956. Korošec, 957. Korošec, 958. Korošec, 959. Korošec, 960. Korošec, 961. Korošec, 962. Korošec, 963. Korošec, 964. Korošec, 965. Korošec, 966. Korošec, 967. Korošec, 968. Korošec, 969. Korošec, 970. Korošec, 971. Korošec, 972. Korošec, 973. Korošec, 974. Korošec, 975. Korošec, 976. Korošec, 977. Korošec, 978. Korošec, 979. Korošec, 980. Korošec, 981. Korošec, 982. Korošec, 983. Korošec, 984. Korošec, 985. Korošec, 986. Korošec, 987. Korošec, 988. Korošec, 989. Korošec, 990. Korošec, 991. Korošec, 992. Korošec, 993. Korošec, 994. Korošec, 995. Korošec, 996. Korošec, 997. Korošec, 998. Korošec, 999. Korošec, 1000. Korošec, 1001. Korošec, 1002. Korošec, 1003. Korošec, 1004. Korošec, 1005. Korošec, 1006. Korošec, 1007. Korošec, 1008. Korošec, 1009. Korošec, 1010. Korošec, 1011. Korošec, 1012. Korošec, 1013. Korošec, 1014. Korošec, 1015. Korošec, 1016. Korošec, 1017. Korošec, 1018. Korošec, 1019. Korošec, 1020. Korošec, 1021. Korošec, 1022. Korošec, 1023. Korošec, 1024. Korošec, 1025. Korošec, 1026. Korošec, 1027. Korošec, 1028. Korošec, 1029. Korošec, 1030. Korošec, 1031. Korošec, 1032. Korošec, 1033. Korošec, 1034. Korošec, 1035. Korošec, 1036. Korošec, 1037. Korošec, 1038. Korošec, 1039. Korošec, 1040. Korošec, 1041. Korošec, 1042. Korošec, 1043. Korošec, 1044. Korošec, 1045. Korošec, 1046. Korošec, 1047. Korošec, 1048. Korošec, 1049. Korošec, 1050. Korošec, 1051. Korošec, 1052. Korošec, 1053. Korošec, 1054. Korošec, 1055. Korošec, 1056. Korošec, 1057. Korošec, 1058. Korošec, 1059. Korošec, 1060. Korošec, 1061. Korošec, 1062. Korošec, 1063. Korošec, 1064. Korošec, 1065. Korošec, 1066. Korošec, 1067. Korošec, 1068. Korošec, 1069. Korošec, 1070. Korošec, 1071. Korošec, 1072. Korošec, 1073. Korošec, 1074. Korošec, 1075. Korošec, 1076. Korošec, 1077. Korošec, 1078. Korošec, 1079. Korošec, 1080. Korošec, 1081. Korošec, 1082. Korošec, 1083. Korošec, 1084. Korošec, 1085. Korošec, 1086. Korošec, 1087. Korošec, 1088. Korošec, 1089. Korošec, 1090. Korošec, 1091. Korošec, 1092. Korošec, 1093. Korošec, 1094. Korošec, 1095. Korošec, 1096. Korošec, 1097. Korošec, 1098. Korošec, 1099. Korošec, 1100. Korošec, 1101. Korošec, 1102. Korošec, 1103. Korošec, 1104. Korošec,